

www.musavat.com

MUSAVAT

Xəbər

**Azərbaycan
daha
bir şəhid
verdi**

yazısı səh.2-də

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 20-21 yanvar 2018-ci il Şənbə № 14 (6903) Qiyməti 60 qəpik

Gündəm

Qəhrəmanlıq salnaməsinin 28-ci ili

Prezident başda olmaqla Azərbaycan xalqı bu gün Şəhidlər Xiyabanına üz tutacaq

yazısı səh.4-də

Avropa İttifaqı ilə danışıqlar bu il başa çatacaq

yazısı səh.5-də

Rabitə sistemində peşəkar kadr problemi

yazısı səh.6-də

"Gömrüklə əlaqəli şikayətlərin 99 faizi siqaretlə bağlıdır" - DGK sədri

yazısı səh.10-də

Bayılda sürüşmə zonası aktivləşib - təhlükənin miqyası genişlənir

yazısı səh.12-də

Televiziyanın öz təbliğat gücünü saxlamasının 8 səbəbi

yazısı səh.13-də

"Şübhə doğuran adamları banka girərkən yoxlamaq lazımdır" - sabiq rəis

yazısı səh.12-də

Ehsan qadağasını "qadağan" edən 2 faktor - biznes marağı, ənənə...

yazısı səh.13-də

Bakıda tıxac problemini necə həll etməli...

yazısı səh.14-də

Tramp hər an infarkt keçirə və iflic ola bilər

yazısı səh.11-də

Almaniyada azərbaycanlı ailə polisi girov götürdü

yazısı səh.14-də

Çoban həmkarını güllələyib öldürdü - it üstündə...

yazısı səh.14-də

ABŞ-DAN AZƏRBAYCANIN ƏRAZİ BÜTÖVLÜYÜNƏ XƏYANƏT

Respublikamızın ərazilərini minalayan Ermənistanla ABŞ-ın dəstəyi - faktlar və rəqəmlər

yazısı səh. 3 və 11-də

Sərkişyan gedir, Sərksiyan gəlir - "Qarabağ klani" hakimiyyəti bölüşür...

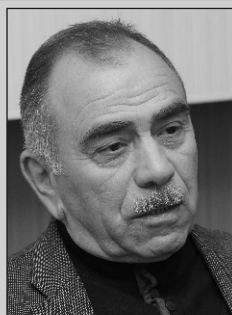
Düşmən ölkənin başçısı bahalaşma əleyhinə aksiya günü öz xələfinin adını açıqladı - təsadüfmü? Erməni politoloq: "Ölkəyə kim rəhbərlik edir-etsin, situasiya dəyişməyəcək, ta ki..."

yazısı səh.5-də

Zahid Oruc:
"Rusiya Azərbaycanı və digər dövlətləri öz qütündə görmək istəyirsə..."

yazısı səh.4-də

Nizaməddin Quliyev:
"İsa Qəmbərin partiya başqanı olaraq qalmasının tərəfdarı idim"

yazısı səh.7-də

İqbal Ağazadə:
"İctimai institutlarda müxalifətin nümayəndələri təmsil olunmalıdır"

yazısı səh. 8 və 9-də

Azərbaycan daha bir şəhid verdi

Ermonistan silahlı qüvvələrinin bölmələri tərəfindən atəşkəs rejiminin kobud surətdə pozulması nəticəsində düşmənlə atışmada Azərbaycan Ordusunun hərbi qulluqçusu əsgər Məhəməd İbrahim Məhəməd oğlu şəhid olub.

Bu barədə Azərbaycan Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətidən məlumat verilib.

Müdafiə Nazirliyinin rəhbərliyi şəhidin əzizlərinə və yaxınlarına dərin hüznə başsağlığı verir, səbr diləyir!
Allah rəhmət eləsin!

Ukraynada yeni qanun: Rusiya rəsmən "qəsbkər" dövlət elan edildi

Ukrayna və Rusiya yönümlü separatçılar bir-birini yeni ildən əvvəl əldə edilmiş atəşkəs razılığını pozmağa təqsirləndirir

Ukrayna parlamenti ölkənin şərqində Rusiya yönümlü separatçılar tərəfindən ələ keçirilən əraziləri müvəqqəti olaraq Rusiya tərəfindən işğal olunmuş ərazi kimi tanıyan qanunu qəbul edib.

Deputatlardan 280-ni, Rusiyalı "qəsbkər" dövlət adlandırılan və regionun reintegrasiyası barədə qanunun lehinə səs verib.

Rəsmi Moskva yeni qanunu qınayaraq bildirib ki, bu addımı yalnız "yeni müharibəyə" hazırlıq kimi qiymətləndirmək olar.

2014-cü ilin aprel ayından, Ukraynada münafişə başladığından bəri indiyədək şərq Donetsk və Luqansk rayonlarında 10 mindən çox insan həyatını itirib. 2014-cü ilin may ayında isə Rusiya Ukraynanın Kırım rayonunu ələ keçirib.

Ukrayna və Qərb ölkələri Rusiyalı əraziyə öz hərbiçilərini göndərməkdə və separatçıları silahlandırmaqda təqsirləndirirlər.

Moskva bu iddiaları təkzib edir, lakin Rusiyadan şərq Ukrayna gələn "könüllülərin" separatçılara kömək etdiyi etiraf edir.

Cümə axşamı günü paylaşılan yeni bəyanatda Rusiyanın Xarici İşlər Nazirliyi Kiyevi, ölkənin şərqindəki münafişəni güclə çıxarmağa salmaqda təqsirləndirib və yeni qanunun 2015-ci ildə əldə edilmiş Minsk sülh razılığını pozduğunu iddia edib (BBC).

Rusiyadan Azərbaycana müasir hərbi texnikanın yeni partiyası gətirildi

Azərbaycan Respublikası ilə Rusiya Federasiyası arasında hökumətlərarası razılaşmaya əsasən Rusiya istehsalı olan müasir döyüş texnikası, silah-sursat və hərbi avadanlıqların Azərbaycana tədarükü plana uyğun davam edir.

Virtualaz.org Azərbaycan Müdafiə Nazirliyinin saytına istinadən bildirir ki, yanvarın 19-da yeni hərbi texnikanın növbəti partiyası ölkəmizə gətirilib. Gəmilər vasitəsilə Rusiyadan Bakı limanına çatdırılan xeyli sayda müasir hərbi

texnika və döyüş sursatları kompleks qəbuldan sonra ən qısa vaxtda cəbhə xəttində yerləşən hərbi hissələrin sərəncamına veriləcək.

Qeyd edək ki, böyük atəş imkanları və dağlıq şəraitdə yüksək keçid qabiliyyətinə malik, silahlanmaya daxil edilən bu tip hərbi texnika 2016-cı ilin aprel ayında keçirilən döyüş əməliyyatları zamanı uğurla tətbiq edilib. Düşmənin xeyli sayda canlı qüvvəsi, texnikası və digər vasitələrinin məhv edilməsi bu texnikanın yüksək effektivliyini nümayiş etdirib.

Qəzet, jurnal və kitab əldə etməyin ən rahat yolu!
Siz sifariş edirsiniz, biz istədiyiniz ünvana çatdırırıq!

Xaricdə və Azərbaycanda nəşr olunan bütün qəzet və jurnallara abunə olmaq, həmçinin Rusiyada və Azərbaycanda nəşr olunan kitabları daha sərfəli qiymətə və daha qısa vaxt ərzində əldə etmək üçün sadəcə zəng etməyiniz və ya email yazmağınız kifayətdir.

Telefon: (012) 434 93 01

Bakıda və rayonlarda qaz problemi

İbrahim Kərbalayıev: "Əgər kiminsə qazı zəif gəlirsə, müraciət etsin, həll edək"

Bakıda və rayonlarda təbii qazın verilişində problemlərin yaranması ilə bağlı müxtəlif ərazilərdə yaşayan sakinlər şikayətçidirlər. Onlar bildirlirlər ki, bir neçə gündür ki, təbii qaz ya tamamilə kəsilir, yaxud da yanmamaq qədər zəifləyir.

"Yeni Müsavat"a müraciət edən Müşfiqabad, Mehdiabad, Masazırda yerləşən məcburi köçkün şəhərciklərində yaşayan sakinlər bildirlirlər ki, yanvarın 16-dan etibarən binalarına istiliyin verilməsi dayandırılıb. Buna səbəb kimi isə bildirilib ki, Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsinin "Azəriliqtəchizat" ASC-yə olan böyük məbləğli borcunu ödəmədiyindən bu qurumun da "Azəriqaz" a olan borcları artıb. Bu səbəbdən "Azəriqaz" İB məcburi köçkünlərin yaşadığı bina-

ları istiliklə təmin edən qazaxanalara təbii qaz verilişini dayandırılıb.

Hazırda Müşfiqabad, Mehdiabad və Masazır məcburi köçkün şəhərciklərində, habelə regionlarda salınmış qəsəbələrdə istilik təchizatı bütünlüklə dayandırılıb.

Bundan əlavə Bakının Qaraçuxur qəsəbəsi istiqamətində də qaz verilişində fasilələrin yarandığı bildirilir.

"Yeni Müsavat"a danışan "Azəriqaz" İstehsalat Birliyinin mətbuat xidmətinin rəhbəri İbrahim Kərbalayıev isə bildirib ki, həmin ərazilərdə qazın verilməsində yaranan fasilə, qaz xətti üzərində tənzimləyicinin sıradan çıxması səbəbindədir: "Həmin orada əməkdaşımız işlər aparır və işlər yekunlaşan kimi, təbii qazın verilişi bərpa olunacaq. Qaraçuxur və ya digər ərazilərdə qazın verilişində hansısa problem mövcud deyil. Ola bilər ki, fərdi qaydada problemlər olsun. Belədirsə həmin şəxslər müraciət etsinlər, problemin nə olduğunu araşdırıb, həll edək. Ümumilikdə isə əgər hansısa ərazilərdə qazla bağlı təmir işləri aparılırsa, bununla

bağlı öncədən məlumat veririk".

Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsinin mətbuat xidmətinin rəhbəri İbrahim Kərbalayıev isə bildirilib ki, belə bir problem olsa da artıq öz həllini tapıb: "Orada artıq istilik bərpa olunub. Ərazidə yaranmış problem hökumətdə geniş müzakirə olunub və dündən etibarən istiliyin verilişi bərpa edilib".

Qeyd edək ki, yanvarın 17-də Bakının Yasamal, Nəsimi və Xətai rayonlarının təbii qaz təchizatında məhdudiyət olub. Buna səbəb isə qaz xətlərində təmir işlərinin aparılmasıdır.

"Azəriqaz" mətbuat xidmətidən bildirilib ki, bəzən abonentlər qurumun öncədən verdiyi xəbərdarlıqdan məlumatsız olurlar və təmir səbəbindən qaz verilişi dayanan zaman bunu başqa hansısa səbəblə əlaqələndirirlər. Bildirilib ki, ölkə ərazisində təbii qazın verilişində problem mövcud deyil.

□ Əli RAİS,
"Yeni Müsavat"

Azərbaycanlı taksi sürücüsü Oleq Qazmanovun oğlunun pul qabını oğurlayıb qaçdı

Tanınmış rusiyalı müğənni Oleq Qazmanovun oğlunun pul qabı oğurlanıb. 20 yaşlı Filip Qazmanov pul qabını çaldığı taksinin salonunda cibindən saldığını bildirir.

Virtualaz.org Rusiya mətbuatına istinadən xəbər verir ki, hadisə yanvarın 13-də baş verib. Məşhur valideynlərindən ayrı, lakin onlara yaxın "Serebryany bor" da yaşayan gənc yeni il tətilindən Moskvaya qayıdan zaman "Yandex-taksi" xidmətidən taksini sifariş verib. Sifarişlə bağlı qara rəngli "Kia Rio" avtomobili göndərilərsə də, sonradan o, şəxsi avtomobilədən istifadə etmək qərarına gəlib. Yaşadığı "Serebryany bor" dan aralanmamış taksini dayandıraraq öz avtomobilinə əyləşərək Moskvaya gedib. Elə həmin vaxt cibindəki dəri pul qabı cibindən düşüb. Portmanatda 4000 dollar, 400 avro, 500 rubl və sürücülük vəsiqəsinin olduğu bildirilir.

O, taksini xidməti vasitəsilə sürücünün telefon nömrəsini tapıb. Sürücüyə zəng edərək pul qabını geri qaytarmasını istəyib. O, isə telefonunu söndürüb və yoxa çıxıb. Sürücünün kimliyi açıqlanmasa da, Azərbaycan vətəndaşı olduğu bildirilir.

Ağsuda mənşəyi məlum olmayan bir ton ət aşkarlandı

Ağsu rayonunda mənşəyi məlum olmayan, qida üçün yarasız olan ət müsadirə edilib. APA-nın yerli bürosunun xəbərinə görə, Ağsu rayon Polis Şöbəsinin əməkdaşları bu gün Kərimov Ədalət Səlim oğlunun idarə etdiyi 10-JD-073 dövlət nömrə nişanlı, "UAZ" markalı yük avtomobilini Bakı-Şamaxı-Yevlax avtomobil yolunun 157-ci kilometrliyində saxlayaraq ona baxış keçiriblər.

Polis əməkdaşları avtomobilə çəkisi bir ton olan, mənşəyi məlum olmayan heyvan əti aşkar ediblər. Rayon Baytarlıq İdarəsinin mütəxəssisləri heyvan ətinə baxış keçirərək onun qida üçün tam yarasız olduğunu bildirlər. Ətin Kürdəmir rayonuna satış məqsədilə aparıldığı məlum olub. Antisanitar şəraitdə aparılan ət müsadirə edilib.

Fakla bağlı Ağsu rayon Polis Şöbəsi tərəfindən araşdırma aparılır.

Abid Şərifovdan qudurğan məmur övladları ilə bağlı sərt sözlər

"Hər şey ailədə verilən tərbiyədən, münasibətdən asılıdır" "Bu gün Azərbaycanda kifayət qədər yüksək savadı olan, imkanlı ailələrin övladları da var. Əgər mən onun müdiriyyəmsə, vəzifəm və qeyrətım varsa, o zaman həmin gəncin imkanına deyil, savadına baxmalıyam".

Bunu ölkə.az-a müsahibəsində baş nazirin müavini Abid Şərifov deyib. O, bildirib ki, əgər bu gün biz halaldan danışırsaq və hansısa vəzifəli işə götürdüyü 10 nəfərdən 5-i öz qohumudursa, heç olmasa digər 5-ni də savadı, qanacağı və bacarığı olan adamları götürməlidir: "Bunu edəndə isə kədr hazırlığı mümkün olur. Kədr hazırlığından da çətin sahə yoxdur. Bəlkə də ən ağır sahədir. Çünki bu gün həyatımıza daxil olan internet, sosial şəbəkələr, xarici kinolar və sairə cavanların elmə, kətaba olan meylini azaldı. Kətləvi informasiya vasitələri bunun qarşısını almaq üçün güclü təbliğat aparmalıdır."

Bəzən misal çəkirlər ki, övladlarımızın tərbiyəsinə zəmanə dəyişir və sairə. Bu boş söhbətdir. Necə olur ki, eyni zamanədə yaşayan Əlinin balası ağıllı, qanacağı, mərifətli, Vəlinin balası isə narkoman olur? Həmin narkoman isə belində silah gəzdirərək, avtomobili saatda 200 km/saat sürətlə idarə edir. Əgər zəmanə edirsə, niyə biri yaxşı, biri pis olur? Deməli, hər şey ailədə verilən tərbiyədən, münasibətdən asılıdır. Tərbiyə də 5 dəqiqəliklə olmur. Gərək övladı anadan olan gündən böyüyənədək tərbiyə etmək lazımdır. Kimsə mənim övladımın, yaxın qohumların haradasa tərbiyəsizlik, yekəbaşlıq etməsi ilə bağlı bir kəlimə eşidə bilər? Xeyr, bu qeyri-mümkündür. Heç kəs mənim övladımın xuliqanlıq etdiyini görə və ya deyə bilməz. Amma digərləri ilə bağlı o qədər var. Gərək övladını vaxtında düzgün tərbiyə edəsən. Övladı yaxşı tərbiyə etməkdən vacib nəşə ola bilməz. Kimin tərbiyəsi varsa, gec-tez onun çörəyi, imkanı olacaq. Bu mənim şəxsi fikirlərimdir".

2013-cü ildə Nobel sülh mükafatı almış Piyadalar əleyhinə minaların qadağan edilməsi üzrə kampaniya (International Campaign to Ban Landmines (ICBL) Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərində Ermənistanın geniş şəkildə piyadalar və tank əleyhinə minalar yerləşdirilməsi ilə əlaqədar ciddi narahatlıq ifadə etmişdi.

Ermənistan tərəfindən "partlayıcı tələ" adı ilə tanınan vasitələrdən də istifadə edilməsi faktlarla təsdiq olunub. 2011-ci ildə Tovuz rayonunun Ermənistanla sərhəd olan Əlibəyli kəndində 13 yaşlı Aygül Şahmaliyeva oyuncaq kuklanın içərisinə yerləşdirilən və çayla Azərbaycan tərəfə axıdılan bu cür partlayıcının qurbanı oldu.

Musavat.com-un məqalə müəllifi olan müxbiri bildirir ki, Ermənistan tərəfindən Tərtər, Qarqar və Xaçın çayları vasitəsilə Ağdam, Tərtər və Ağcabədi rayonlarına minaların və digər partlayıcıların yönləndirilməsi davam edən praktikadır. Bu məqsədlə Ermənistan tərəfindən özünün istehsal etdiyi PMN-1 minalarından istifadə edilir. 249 qram partlayıcı maddəyə malik olan PMN-1 minaları minaya düşən insanın bütün ayaq nahiyəsinin amputasiyasına və digər ciddi xəsarətlərə səbəb olur.

2016-cı ildə ANAMA tərəfindən YM-II-S tipli tank əleyhinə mina Zərdab rayonu yaxınlığında Xaçın çayının sahilində tapılıb. Bu mina 2012-ci ildə İtaliya texnologiyası əsasında İran şirkəti tərəfindən istehsal olunub.

2017-ci il 11 noyabrda ANAMA tərəfindən Ağdam rayonu Əfətli kəndi ərazisində Qarqar çayı sahilində Ermənistan istehsalı olan PMN- G piyadalar əleyhinə mina tapılıb və zərərsizləşdirilib.

Həmçinin, Ermənistan tərə-

findən hərbi məqsədlərlə də piyada və tank əleyhinə minalardan istifadə edilir. Qoşunların təmas xətti və Ermənistan-Azərbaycan sərhədi boyunca Ermənistan tərəfindən çox sıx şəkildə minalanma fəaliyyəti həyata keçirilir. Ermənistan diversiya qrupları bir neçə dəfə Azərbaycan silahlı qüvvələrinin arxasına keçərək hərəkət yollarını minalamağa çalışıblar. 2015-ci ildə təmas xəttində müliki geyimdə saxlanılan Arsen Baqdasaryan bu məqsədlə mina basdırarkən silahlı qüvvələrimiz tərəfindən saxlanılıb.

Ermənistan piyadalar əleyhinə minaların ləğv edilməsi haqqında 1997-ci il Ottava konvensiyasına qoşulmaqdan imtina edir. Ermənistan nəinki bu konvensiyaya qoşulmur, konvensiyanın fəlsəfinə zidd olaraq, piyadalar əleyhinə minaların istehsalı, idxalı, tranzitini həyata keçirir və çoxlu sayda

le://C:\Users\asus\Downlo-ads\Bax:%20https://www.halotr.org/media/3223/the-halotr-trust-signed-accoun-31-march-2017.pdf) yayıb. Bu hesabatda onun hansı ərazilərdə fəaliyyət göstərdiyi və bu fəaliyyətin bəzi detalları barədə məlumatlar əks olunub. Hesabatda təşkilatın Dağlıq Qarabağ bölgəsində fəaliyyətinə ayrıca hissə həsr olunub. Təşkilatın ölkəmizin ərazilərində fəaliyyətinin hansı dövlətlər tərəfindən maliyyələşdirildiyi hesabatda göstərilir (hesabatda bu fəaliyyətə ayrılan vəsaitin "qapalı" olduğu göstərilir).

"HALO Trust" ABŞ tərəfindən maliyyələşdirildiyi halda, Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərindəki fəaliyyəti barədə Azərbaycan hökumətindən icazə almır və fəaliyyətinin nəticəsi

yerləşdiyi göstərilir. ABŞ tərəfi mövqeyinin humanitar əsaslara söykəndiyini iddia edərək, mina təmizləmə işlərinin DQMV-də yaşayan insanların təhlükəsizliyi üçün etdiyini bildirir. Azərbaycanın işğal edilmiş Dağlıq Qarabağ bölgəsi ətrafında işğal edilmiş ərazilərdə insanlar yaşayır, həmin ərazilərdə mina təmizləmə işlərinə ABŞ tərəfindən maliyyə yardımının ayrılması işğal olunmuş ərazilərin ilhaqına (anneksiya) xidmət edən addım kimi qəbul oluna bilər.

"Yeni Müsavat" bildirir ki, hazırda ətraf ərazilərin maliyyələşdirilməsi üzrə boşluğu aradan qaldırmaq üçün "HALO Trust" fərdi donatorlara müraciət edir və erməni lobbiciləri ilə birlikdə maliyyə cəlb etmə kampaniyaları keçirir. Bu məqsədlə ABŞ-da

birbaşa təhrifedici ifadələr yer almışdır. Belə ki, hesabatda Dağlıq Qarabağ bölgəsi ayrıca subyekti kimi və bəzi yerlərdə "ölkə" kimi, işğal olunmuş ətraf rayonlar isə "Dağlıq Qarabağ tərəfindən nəzarət olunan, lakin onun Sovet sərhədlərindən kənarında yerləşən ərazilər" təqdim olunur.

ABŞ-in humanitar mina yardımı siyasətinin pərdəarxası məqamları

ABŞ piyadalar əleyhinə minalar və kasetli hərbi sursatlar üzrə beynəlxalq müqavilələrin tərəfi deyil və öz qoşulmama mövqeyini hərbi zərurət ilə əsaslandırır. Bununla belə, ABŞ dünyada humanitar mina təmizləmə fəaliyyətinə yardım ayıran əsas dövlətdir. ABŞ bu fəaliyyətin əhəmiyyətini ərazilərin mina-

təmizləmə fəaliyyətinə dəstəklə bağlı Dövlət Departamentinin hər il dərc etdiyi "Walk the Earth in Safety" hesabatında (Bax:https://www.state.gov/t/pm/rls/rpt/walkearth/2016/index.htm) Dağlıq Qarabağda fəaliyyət ilə bağlı hər hansı müddəa mövcud deyil. Həmçinin son illər mina təmizləmə fəaliyyəti ilə bağlı elan edilən qrant tenderlərində ölkəmizin bu bölgəsinin adı çəkilmir. Güman etmək olar ki, ABŞ-ın bu fəaliyyəti mümkün qədər gizli həyata keçirməsi onun həm ölkəmizlə münasibətlərə təsir göstərməmək niyyəti ilə yanaşı, bu fəaliyyətin sahib ölkənin razılığı olmadan həyata keçirilməsi

ABŞ-dan Azərbaycanın ərazi bütövlüyünə xəyanət

Respublikamızın ərazilərini minalayan Ermənistanı ABŞ-ın dəstəyi - faktlar və rəqəmlər

barədə hesabat vermir.

Vacib məqam kimi qeyd edək ki, ABŞ tərəfi də maliyyələşməni yalnız keçmiş DQMV inzibati hüdüdları çərçivəsində minatəmizləmə fəaliyyətinə ayırır və hazırda təmizləmə işlərinin yekunlaşdığı bəyan edilən 97,6% rəqəmi məhz bu bölgəyə aiddir. İndi məlum məqam ondan ibarətdir ki, "HALO Trust", erməni lobbiciləri və onların Konqresdəki tərəfdarları ABŞ tərəfindən ətraf rayonların da maliyyələşdirilməsinə nail olmaq üçün ciddi səylər göstərir (sənədlərdə minalanmış məkanların 62%-nin məhz bu ərazilərdə

"OneArmenia", "Landmine Free Artsakh" kampaniyaları təşkil edilmiş, "Julia Burke Foundation", "SJS Charitable Trust", "Gould Family Foundation", "Harbour Lights Foundation", "Izmirlian Foundation" kimi ABŞ qeydiyyatında olan və əksəriyyəti erməni mənşəli olan təşkilatlar vasitəsilə maliyyə vəsaitləri cəlb olunur. Təşkilatın yaydığı məlumata görə hazırda ətraf ərazilər sırasında Laçında fəal təmizləmə işləri aparılır.

Qeyd edək ki, əks olunan texniki məlumatlar ilə yanaşı, "HALO Trust"ın hesabatında ölkəmizin ərazi bütövlüyünə qarşı

lardan təmizlənməsi ilə sülhə töhfə, məcburi köçkünlərin öz yerlərinə qayıtmasına və əhalinin rifahının yaxşılaşdırılmasına dəstək niyyəti ilə izah edir. "Yeni Müsavat"ın məqalə müəllifi olan müxbirinin fikrincə, bu fəaliyyət ilk növbədə ABŞ-ın dünyada humanitar dövlət kimi nüfuzunun artırılması ("soft power"), eyni zamanda minalardan istifadə də daxil olmaqla ABŞ-ın dünyada tez-tez hərbi əməliyyatlarda güc tətbiqi nəticəsində yaranan mənfi imicini balanslaşdırmaq məqsədinə xidmət edir.

ABŞ-ın "HALO Trust (USA)"-ni maliyyələşdirməsi: qeyri-şəffaf və gizli mexanizm

Azərbaycanın razılığı olmadan onun ərazilərində mina fəaliyyəti üçün "HALO Trust"ın bir sıra dövlət və beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən maliyyələşməsi ciddi narahatlıq yaradan haldir. Bu əməl açıq-aşkar ölkəmizin ərazi bütövlüyünə qarşı hörmətsizlikdir və bu cür də kimi qiymətləndirilməlidir.

Maraqlıdır ki, ABŞ-da özəl sektora dövlət ayrılmaları ilə bağlı ictimaiyyətə açıq sərt hesabat qaydalarının mövcud olmasına baxmayaraq, məhz bu təşkilatın maliyyələşməsi ilə əhəmiyyətli məlumatlar məxfiləşdirilib (xüsusən də təşkilatın verdiyi maliyyə hesabat formalarında onun maliyyələşmə mənbələri və xaricdə fəaliyyəti ilə bağlı bir çox suallar cavabsız saxlanılır).

Ümumiyyətlə, ABŞ-ın ayrı-ayrı dövlətlərdə mina fəaliyyətinə göstərdiyi dəstəyi ilə bağlı fəal ictimai məlumatlandırma aparmasına, bu barədə həm beynəlxalq toplantılar, həm də dərc etdiyi nəşrlərdə geniş məlumat verməsinə baxmayaraq, işğal olunmuş ərazilərimizdə aparılan bu fəaliyyətin qapalı saxlanılmasına üstünlük verilir. Məsələn, dünyada mina

nəticəsində beynəlxalq normalara zidd olmasından qaynaqlanır. Ehtimal ki, bu səbəbdən ABŞ qanunsuz və rəsmi sənədlərdə separatizmi dəstəkləməni əraziyə maliyyə dəstəyi ayırmasının ictimailəşməsinə istəmir.

İctimai görüntü olmadan ABŞ-ın öz vergidəyiciləri hesabına "minatəmizləmə" fəaliyyətinə maliyyə ayırmaqda davam etməsində real olaraq hansı məqsədlərin güddüyü qeyri-müəyyəndir. Təbii ki, bu məsələdə erməni lobbistlərinin və onların dəstəkləyən Konqresmenlərin rolu danılmazdır və ABŞ-ın bu fəaliyyəti davam etdirməsi həmin konqresmenləri maliyyələşdirən erməni lobbicilərinin razı salır. Digər tərəfdən, münafiğin davam etdiyi və Ermənistanın minalardan fəal şəkildə istifadə etdiyi hazırkı vəziyyətdə bu ərazilərdə mina təmizləmə fəaliyyəti sonsuz prosesdir. Məsələn, 2016-cı il aprel ayında hərbi əməliyyatların bərpası nəticəsində yeni partlamış hərbi sursatlarla çirklənmiş ərazilərin yaranması səbəbindən əlavə təmizləmə fəaliyyəti vəsait üçün ABŞ da bu prosesin sonun görünmədiyini anlayır və bu vəziyyətdə maliyyələşmənin davam etməsinin əsas motivinin nədən ibarət olduğu əsas sualdır. Hesab edirik ki, bu fəaliyyət izah edildiyi kimi yalnız "humanitar" niyyətdən irəli gəlmir və ABŞ-ın əlavə milli maraq olmadan hansısa fəaliyyətə davamlı maliyyə vəsaitləri ayırması (xüsusən xarici yardımları əhəmiyyətli dərəcədə ixtisara salan indiki administrasiya dövründə) inandırıcı görünmür.

(davamı səhifə 11-də)
□ "Yeni Müsavat"

Tariximizə qəhrəmanlıq salnaməsi kimi yazılan 20 yanvar hadisələrindən 28 il keçir. 1990-cı il yanvarın 19-dan 20-nə keçən gecə, saat 23.30-da Bakı şəhərinə keçmiş Sovet İttifaqının qoşun hissələri yeridilib, dinc əhaliyə divan tutulub. Yüzlərlə insan qətlə yetirilib, yaralanıb və itkin düşüb. Sovet ordusunun, xüsusi təyinatlı dəstələrin və daxili qoşunların iri kontingentinin Bakımı zəbt etməsi xüsusi qəddarlıq və misli görünməmiş vəhşiliklərlə müşayiət edilib.

Fövqəladə vəziyyətin tətbiqi əhaliyə elan olunanaq hərbi qulluqçular 82 nəfəri amansızcasına qətlə yetirmiş,

Qəhrəmanlıq salnaməsinin 28-ci ili

Prezident başda olmaqla Azərbaycan xalqı bu gün Şəhidlər Xiyabanına üz tutacaq

20 nəfəri ölümcül yaralamışlar. Fövqəladə vəziyyət elan edildikdən sonra isə yanvarın 20-də və sonrakı günlərdə Bakı şəhərində 21 nəfər öldürüldü. Fövqəladə vəziyyətin elan olunmadığı rayonlarda-yanvarın 25-də Neftçalada və yanvarın 26-da Lənkəranda daha 8 nəfər qətlə yetirilib. Beləliklə, Sovet qoşunlarının qanunsuz yeridilməsi nəticəsində Bakıda və Azərbaycan rayonlarında 146 nəfər öldürüldü, 744 nəfər yaralanıb, 841 nəfər qanunsuz həbs olunub. 200 ev və mənzil, 80 avtomobil, o cümlədən təcili yardım maşınları, yandırıcı güllələrin törətdiyi yanğın nəticəsində dövlət əmlakı və şəxsi əmlak məhv edilib. Həlak olanların arasında qadınlar, uşaqlar və qocalar, həmçinin təcili yardım işçiləri və milis nəfərləri olub. SSRİ Konstitusiyası, Azərbaycan SSRİ Konstitusiyası kobudcasına pozulub, Azərbaycan

Respublikasının suveren hüquqları tapdalanıb. Qabaqcadan düşünüldü hazırlanmış bu təcavüzkarlıq Azərbaycan xalqının demokratiya və milli azadlıq uğrunda mübarizəsini boğmaq, xalqı təhqir edərək ona mənəvi zərbə vurmaq məqsədi daşıyıb. Lakin xalqımızı müstəqillik uğrunda mübarizədən çəkindirə bilməyib. 20 yanvar qırğınının sonra Azərbaycanda müstəqillik hərəkatı daha böyük miqyas alıb və cəmi bir il sonra Azərbaycan müstəqillik qazanmağa nail olub. SSRİ adlı imperiya isə dağılıb.

Azərbaycan xalqı və dövləti 20 yanvar şəhidlərinin xatirəsini əziz tutur, 20 yanvar hər il dövlət səviyyəsində xüsusi tədbirlərlə qeyd olunur. Bu il də qeyd olunmaqdadır. Yanvarın 4-də Prezident Administrasiyasının rəhbəri Ramiz Mehdiyevin sərəncamı ilə "20 Yanvar faciəsinin iyirmi

səkkizinci ildönümünün keçirilməsi ilə bağlı tədbirlər planı" təsdiq edilib. Sənədə əsasən respublikanın şəhər və rayonlarında, idarə və təşkilatlarda 20 Yanvar hadisələri ilə bağlı konfrans, toplantı və müəzirlərin təşkili, 20 Yanvar gününün Azərbaycanın suverenliyi, istiqlaliyyəti və ərazi bütövlüyü uğrunda mübarizə rəmzi kimi qeyd olunması ilə bağlı tədbirlərin keçirilməsi, mədəniyyət ocaqlarında faciəyə həsr olunmuş tamaşalar, bədii və sənədli filmlər nümayiş etdirilir.

Həmçinin dünya ictimaiyyətinin diqqətini bu faciəyə yönəltmək məqsədilə Azərbaycanın xarici ölkələrdəki diplomatik nümayəndəlikləri və icmaları müvafiq tədbirlər keçirir.

Tədbirlər planına əsasən, dünən respublikanın bütün tədris müəssisələrində faciəyə həsr edilmiş xüsusi dərslər keçirilib. 20 Yanvar hadisələri

zamanı şəhid olanların ailələrinə humanitar yardımlar göstərilir.

Paytaxt ictimaiyyətinin Şəhidlər Xiyabanını ziyarəti isə artıq bir həftədir başlayıb və davam edir. Bu gün saat 12.00-da bütün ölkə ərazisində şəhidlərin xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad ediləcək, respublikanın şəhər və rayonlarında, kənd və qəsəbələrində 20 Yanvar faciəsinin 28-ci ildönümü ilə əlaqədar hüzn əlaməti olaraq dövlət bayraqları endiriləcək. Azərbaycan prezidenti İlham Əliyev və dövlət, hökumət rəsmiləri günün birinci yarısı Şəhidlər Xiyabanını ziyarət edəcək.

Dövlət rəhbərliyi ilə yanaşı ölkədəki siyasi partiyalar, diplomatik korpus təmsilçiləri də 20 yanvar qırğınının 28-ci ildönümünü Şəhidlər Xiyabanını ziyarət etməklə qeyd edəcəklər.

Etibar SEYİDAĞA
"Yeni Müsavat"

Putindən Azərbaycanı Avrasiya İttifaqına qoşmaq üçün yeni taktika

Zahid Oruc: "Rusiya Azərbaycanı və digər dövlətləri öz qütbündə görmək istəyirsə..."

Rusiya prezidenti Vladimir Putin Avrasiya İqtisadi İttifaqında sədrliyin Rusiya Federasiyasına keçməsi ilə əlaqədar quruma üzv ölkələrin dövlət başçılarna müraciətində bəyan edib ki, bir sıra MDB ölkələri Avrasiya İqtisadi İttifaqında müşahidəçi ola bilərlər.

V.Putin Avrasiya İqtisadi İttifaqı ilə Müstəqil Dövlətlər Birliyinin daha dərin əlaqələndirilməsi imkanlarının öyrənilməsinə məqsəduyğun hesab etdiyini deyib. Rusiya prezidenti müraciətində Avrasiya İttifaqına üzv ölkələrin regionlararası və sərhədyanı əməkdaşlığının gələcəkdə dərinləşməsinə önəm verdiklərini qeyd edib: "Bununla biz inteqrasiya prosesinə əlavə impuls verəcəyik, üzv ölkələrin regionlar səviyyəsində daha sıx əməkdaşlığını təmin etmiş olacağıq".

V.Putin Avrasiya İqtisadi İttifaqının inkişafının təmin olunmasının əsas əhəmiyyətinin digər dövlətlər və inteqrasiya birlikləri ilə sıx əməkdaşlıqdan ibarət olduğunu söyləyib: "2016-cı ildən Vyetnamla azad ticarət zonası uğurlu fəaliyyət göstərir. Hazırda Misir, İsrail, İran, Hindistan, Serbiya və Sinqapurla azad ticarət zonasının yaradılması ilə bağlı aparılan

danışıqların müsbət nəticələnməsinə ümid edirik. Avrasiya İttifaqı ilə Çin arasında iqtisadi-ticarət sahəsində əməkdaşlıq haqqında imzalanmış sənədin böyük perspektivlərini görürük".

Qeyd edək ki, Azərbaycanda böyük dairədə olmasa da müəyyən qüvvələr mövcuddur ki, Rusiyalı təhlükə amili kimi görmürlər. Ekspertlərin fikrincə, Moskva bu münasibəti qarşılıqlı olaraq gücləndirməlidir ki, Azərbaycanda Rusiyalı heç kəs təhlükə kimi görməsin. Rusiya atdıqları addımlarla buna nail olacağı halda Azərbaycan kimi ölkələrin cəmiyyətlərini Avrasiya İttifaqı kimi formatlara inandırma bilər.

Deputat Zahid Oruc isə "Yeni Müsavat"a açıqlamasında bildirdi ki, Putinin mesajının əsas ünvanlarından biri Azərbaycandır. Rusiya Azərbaycanı və digər dövlətləri öz qütbündə görmək istəyirsə onun təklif etdiyi modellər bizim suverenliyi-

mizi, siyasi müstəqilliyimi, xüsusilə də Qarabağ bütönlüyümüzü özündə ehtiva etməlidir: "Bundan kənarında hər hansı bir danışıqlar real səslənmir. Görüyorsunuz ki, prezident İlham Əliyev də bu müddət ərzində o məqamları çox yüksək ustalıqla qoruyub saxlaya bilər".

Putinin son illər Rusiya dövlətinin rəhbəri kimi yürütdüyü siyasətə ABŞ-dan və Avropa dövlətlərindən verilən reaksiyalara, şiddətinə, sərtliyinə, sanksiya tədbirlərinin

daha da geniş miqyas almasına baxmayaraq birdəfəlik onu qəbul etmək lazımdır ki, 1990-cı illərdən sonra dünya siyasətinə yalnız bir qütbün iradəsi altında baxanlar indi "Beynəlxalq münasibətlər sistemində bu dövlətlə hesablaşmaq lazımdır" deyirlər. İkincisi, Putin hər halda onun fərqi deyildir ki, Rusiya yalnız global layihələrlə çıxış etməklə dövlətləri özünə cəlb edə bilməz. Burada qarşılıqlı faydalar olmalıdır. Məsələn, Av-

ropa İttifaqı ümumi iqtisadi mənafeələri, təhlükəsizlik maraqlarını, o cümlədən digər çıxarları nəzərə aldığından uğurlu format olaraq meydana çıxıb. Odur ki, əgər Rusiya özündən qaçma proseslərini dayandırmırsa, əksinə, yürütdüyü siyasətin cəlb edici olduğunu göstərmək istəyirsə mühüm beynəlxalq mənafeələr məsələsində güzəştli ortaya qoymağı bacarmalıdır. Bu, birinci növbədə önəmlidir. Əlbəttə Putinin yaradılan demon obrazı böyük dərəcədə həmin ölkələrin özlərinin yürütdüyü işğalçılıq siyasətini pərdələməyə xidmət edir. Bununla bərabər təəssüf ki, bu element mövcuddur. Nə üçün deyirlər ki, baxın bu ölkə dünya iqtisadi məhsulunun cəmi 3 faizini istehsal edərsə, ABŞ isə 24 faizə sahib olsa da yalnız hərbi gücünə görə daha böyük siyasi meydanı tuta bilər. Ona görə də Rusiya bu gün Avrasiya İttifaqını daha üst düzeye daşıyaraq bundan özünün regional və beynəlxalq gücünü artırmaq mənasında bir meydanca kimi is-

tifadə etmək istəyirsə bundan ötrü çox çevik şəkildə ortaya yüzlərlə iqtisadi, siyasi təhlükəsizlik ideyaları qoyulmalıdır. Əlbəttə ki, burada üstünlüklər var. Çünki ənənəvi məkandır".

Deputatın sözlərinə görə, Rusiyanın gücü burada artıq olduğundan sanki öz hazır məsullarını Avrasiya İttifaqı məkanına təklif etmiş olacaq: "Belə olan təqdirdə Avropa İttifaqı ilə münasibətlərini hansısa ölkə Avrasiya İttifaqına qurban verəcəkmi? Bu dövlətlər fərqli bir məkana müəyyən mənada inteqrasiya ediblər. İndi Azərbaycanı siz Avropa İttifaqı ilə əlaqələrdən necə qoparacaqsınız? Bu, sonrakı dövrün siyasətinə necə təsir edəcək? Yəni biz transmilli şirkətlərə sabah dəyə bilmərik ki, çıxın gedin mən qərarımı dəyişirəm. Bunun özü bir beynəlxalq müharibə demək olar. Rusiyanın özünün də burda böyük faydası olmayacaq. O görə ki, Xəzər akvatoriyası bölünüb, onun hansısa şirkəti gəlib orada yer ələyəsi deyil. Beləliklə, Azərbaycan Avrasiya İttifaqına daxil olacağı təqdirdə bu bizim milli problemlərimizə necə təsir edəcək, yaxud da bu, xarici siyasət qütbümüzün tamamlanmasını anlamına gələcək və bununla da biz balanslı mövqedən çıxmış olacağıq? Azərbaycanın bu cür birtərəfli seçimi avtomatik olaraq Rusiyanın global döyüşlərində qoşulmaq, Qərb əleyhinə siyasi demokratiya xəttinə çevrilməyimizmi olacaq? Yeni dediyim odur ki, bu və digər çoxsaylı suallar ortaya çıxır. Bizim əsas hədəflərimizdən biri Qərbin aparıcı texnologiyasına qovuşmaqdır. Bu isə Rusiyanın hazırkı reallığında mövcud deyil. Çünki onların özləri buna can atırlar".

Etibar SEYİDAĞA
"Yeni Müsavat"

Dünən - yanvarın 19-da Ermənistan prezidenti hakim Respublikaçılar Partiyası adından öz xələfinin adını elan edib. "Yeni Müsavat" erməni qaynaqlarına istinadən xəbər verir ki, bu - Levon Ter-Petrosyanın prezidentliyi dönməz qısa müddətdə baş nazir işləmiş (1996-1997), hazırda isə Böyük Britaniyada səfir vəzifəsində çalışan Armen Sərkisyanıdır.

Nəzərə alsaq ki, parlamentdə mütləq səs çoxluğu hakim partiya məxsusdur, o zaman Armen Sərkisyanın ölkənin 4-cü prezidenti seçilməsi üçün ciddi əngəlin olmayacağına indidən söyləmək mümkündür. Parlamentdə seçkilərin ilk turu martın 2-ə təyin olunub.

Lakin 4-cü prezidentin səlahiyyətləri əvvəlki üçündən ciddi şəkildə fərqlənəcək. Çünki o, artıq parlamentli idarəçiliyə malik Ermənistanın dövlət başçısı olacaq - təxminən qonşu Gürcüstandakı kimi. Əsas səlahiyyətlər isə yeni baş nazirdə olacaq - hansı posta ki, elə indiki prezident Serj Sərkisyan israrla can atır.

Armen Sərkisyanın dosyosundan əsas ştrixlər: 1953-cü ildə İrəvanda doğulub. İrəvan Dövlət Universitetinin məzunudur. Qısa müddətlik baş nazirliyi zamanı o, həmin vaxt müdafiə naziri olmuş, ölkədə böyük avtoritetə malik Vazgen Sərkisyanla (1999-cu ildə parlamente terror hücumu zamanı güllələnib - red.) biznes maraqları toqquşmuş, nəticədə o müdafiə naziri tərəfindən döyülmüşdü. Bundan sonra ölkəni tərk edən Sarkisyan səfir kimi Londona döndü. İngiltərədə 2000-ci ilin əvvəllərindən başlayaraq bir neçə investisiya şirkəti yaradıb. Bu şirkətlər Vyana, London, Paris, Moskva, Varşava, Kiyev və Alma-Ata kimi şəhərlərdə ofislərə malikdir. 64 yaşlı Sarkisyanın prezident seçildikdən sonra biznesini oğlu Vartana ötürəcəyi ehtimal olunur.

Yeni namizədin irəli sürülməsi məsələsində bir neçə məqam diqqət çəkir: biri odur ki, Sarkisyan varisin adını məhz İrəvanda bahalaşma əleyhinə kütləvi etirazların başladığı günü elan edib.

Ermənistan sosial böhran və siyasi vurnuxma içində

Sərkisyan gedir, Sərkisyan gəlir

"Qarabağ klani" hakimiyyəti bölüşür...

Düşmən ölkənin başçısı bahalaşma əleyhinə aksiya günü öz xələfinin adını açıqladı - təsadüfmü? Erməni politoloq: "Ölkəyə kim rəhbərlik edir-etsin, situasiya dəyişməyəcək, ta ki..."

Bununla da yəqin ki, gündəmi dəyişmək, ictimai diqqəti başqa səmtə yönəltməklə nümayişlərin kəsərini azaltmaq niyyəti güdüdür. İstisna deyil ki, Serj Sərkisyan bununla sanki cəmiyyətə mesaj vermək istəyir ki, ən azı yeni prezident və baş nazir işə başlayana kimi səbirli və ümidli olun. Belə bir təbliğati gediş effekt verəcəkmi? Söyləmək çətindir. Ona görə ki, erməni xalqı mövcud kriminal rejimin siyasi və təbliğati gedişlərindən heç də pis məlumatlı deyil.

İkinci maraqlı məqam prezidenti

əsas iddiaçı kimi Armen Sərkisyanın Qarabağ əsilli yox, Ermənistanda, İrəvanda doğulmuşu, həm də biznes adamı kimi tanınır. Bundan əvvəl isə prezident postuna Dağlıq Qarabağdakı separatçı rejimin keçmiş başçısı Arkadi Qukasyanın adı hallanırdı.

Göründüyü kimi, Sərkisyan seçimini "Qarabağ klani"nin odioz üzvü kimi Qukasyanın üzərində yox, ermənistanlı ermənin namizədliyi üzərində saxlayıb. Yeni 1998-ci ildən iqtidarda olan

"Qarabağ klani" faktiki, hakimiyyəti yerli elita ilə bölüşmək istəməsi görüntüsü yaratmaqla Ermənistan cəmiyyətində bu klana qarşı qəzəbi bir azca soyutmaq və konsensus yaratmaq niyyəti güdüb.

Lakin bu gedişin də çətin ki, ciddi nəticəsi ola. Çünki deyildiyi kimi, 4-cü prezidentin səlahiyyətləri xeyli məhdud olacaq, ölkənin faktiki sükançısı və sahibi isə yeni baş nazir olacaq. Əgər yeni baş nazir postunu da Serj Sərkisyan tutsa, o zaman köhnə komanda faktiki, yerində qalacaq və sosi-

al-iqtisadi durumda müsbətə doğru çətin ki, dəyişiklik olsun. Yox, başqası olacaqsa, o zaman düşünməyə dəyər.

Bu xüsusda oraya çıxan maraqlı detallardan biri prezident və baş nazir seçkilərindən sonra Qarabağ danışıqlarını Azərbaycanla kimin aparması ilə bağlıdır. Bu suala da yəqin ki, baş nazir belli olandan sonra cavab tapılacaq.

Lakin tanınmış erməni politoloq, İrəvanda Qafqaz İnstitutunun direktoru Aleksandr İsgənderyana görə, Dağlıq Qarabağ nizamlanmasına yeni baş nazirin kimliyi təsir etməyəcək. "Yeni Müsavat" xəbər verir ki, bu barədə o, 1 in.am nəşrinə açıqlamasında deyib.

"Bu məsələdə ən son əhəmiyyəti olan adamlardır. Əgər danışıqlar prosesi hansısa konkret stullarda kimin oturmasından asılı olsaydı, o halda bu, tam ayrı mənada daşıyardı. Necə deyirlər, axmaq adamlar adamlar haqda danışıq, sadə adamlar hadisələr haqda, ağıllı adamlar isə - mənə və tendensiyalar haqda danışırlar", - deyir o qeyd edib.

Politoloq daha sonra bildirdi ki, "Danışıqlar ona görə nəticə vermir ki, Serj Sərkisyan pis, İlham Əliyev yaxşıdır və ya tərsinə. Təsəvvür edin ki, onların yerində kimsə başqasıdır. O zaman bütün problemlər həllini tapacaq və ya əksinə, böhran olacaq ki?"

Bu ağıllı yanaşma deyil. Çünki böyük hesabla, söhbət şəxslərdən deyil, qüvvələr balansından, ölkələrin oriyentasiyasından, KTMT-dən, insan və maliyyə resurslarından, ordunun necə formalaşmasından, cəmiyyətin ovqatından asılıdır".

Fikrini davam etdirən İsgənderyan Qarabağ danışıqlarının hələ birinci prezident Levon Ter-Petrosyanın dönəmində başladığını yada salır: "25 ildir bu danışıqlar gedir. Üç prezident bir-birindən kəskin şəkildə fərqlənir. Onların fərqli təhsilləri, temperamənləri var. Onlar fərqli adamlardır. Nizamlama proses isə harada idisə, orada da qalır. Ölkəyə kim rəhbərlik edir-etsin, situasiya olduğu kimi qalacaq - ta ki, hansısa iri şeylər dəyişməyincə. Mən perspektivdə heç nə gözləmirəm, o cümlədən də apreldən sonra".

Erməni politoloqun söylədiklərinə rəğmən, Azərbaycan bütün hallarda bahalaşma dalğasının yaratdığı sosial böhran içində olan və seçkilərlə bağlı siyasi vurnuxmanın yaşandığı işğal ölkədəki prosesləri ən birinci izləməlidir. Unutmaq olmaz ki, Ermənistanda fors-majör vəziyyətlər də istisna deyil. Məsələn, yeni prezident Sərkisyan (Armen) olsa da, yeni baş nazir Sərkisyan (Serj) olmaya da bilər...

☐ "Yeni Müsavat"ın analitik xidməti

Avropa İttifaqı ilə danışıqlar bu il başa çatacaq

Prosesin daha bir mərhələsi fevralda olacaq

Azərbaycanla Avropa İttifaqı arasında yeni saziş üzrə danışıqların növbəti mərhələsi fevralın birinci yarısı Brüsselə keçiriləcək. Bu barədə Avropa İttifaqının Azərbaycandakı nümayəndəliyinin siyasi, sosial məsələlər və ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinin rəhbəri Denis Danilidis deyib. O bildirib ki, hazırda müzakirələrin dəqiq tarixi müəyyənləşdirilir. Aİ nümayəndəliyinin rəsmisi həmçinin qeyd edib ki, Avropa Komissiyası Nəqliyyat və Mobillik üzrə baş direktorluğunun rəhbəri Henrik Hololey Aİ ilə Azərbaycan arasında aviasiya saziş üzrə danışıqlar aparmaq üçün yanvarın 27-30-da Bakıya gələcək.

Denis Danilidisin açıqlamasından iki həftə öncə isə Azərbaycan və Aİ arasında yeni əməkdaşlıq müqaviləsinin imzalanması ilə bağlı danışıqların son durumunu şərh edən xarici işlər nazirinin müavini Mahmud Məmmədquliyev bildirib ki, qalan bloklar üzrə danışıqlar gələcək ilin yanvar-fevralında keçirilə bilər: "Danışıqlarda tərəqqi var. Hesab edirəm ki, danışıqlar 2018-ci ilin sonuna kimi bitəcək. Avropa İttifaqı ilə Azərbaycan arasında tərəfdaşlıq prioritetlərinə dair bir-iki məsələ qalıb. Onlar da yaxın zamanlarda həll olacaq. Biz videokonfranslar aparırıq, lazım olsa, görüşmək də olar. Tərəfdaşlıq

prioritetlərində Avropa İttifaqı ilə hansı sahələrdə işləyə biləcəyimiz qeyd olunub. Orada təxminən bütün sahələr var. Üç illik prioritetlər öz əksini tapıb. 2020-ci ilə kimi onların hamısını həll etmək lazımdır".

Qeyd edək ki, Avropa İttifaqı ilə danışıqlar 2017-ci ilin fevralından başlayıb. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin ötən ilin fevralında və noyabrında Brüsselə səfərləri və Avropa İttifaqının rəhbərliyi ilə keçirdiyi görüşləri əlaqələrimizin inkişafına xüsusi təkan verib və rəsmi olaraq Avropa İttifaqı ilə Azərbaycan arasında tərəfdaşlığa dair yeni saziş layihəsi üzrə danışıqlar başlayıb.

Azərbaycanın Avropa İttifaqının 9 üzv ölkəsi ilə strateji tərəfdaşlıq əlaqələrinə malik olması Avropa İttifaqı əməkdaşlığımızın inkişafı üçün əlavə stimula verir. Avropa İttifaqı və onun üzv dövlətləri ilə Azərbaycan Respublikası arasında vahid aviasiya mək-

nina dair Saziş" layihənin yekunlaşdırılması üzrə danışıqlar aparılıb.

Azərbaycanın ticarət döviyyəsinə ən böyük pay sahibi Avropa İttifaqıdır. Siyasi, iqtisadi, ticarət, enerji, investisiyalar, nəqliyyat və humanitar sahələrdə tərəflər

arasında daha sıx əməkdaşlıq üçün geniş və əlverişli imkanlar var. TAP layihəsinin müəyyən edilmiş qrafikə uyğun olaraq həyata keçirilməsi üçün Avropa İttifaqı, o cümlədən İtaliya tərəfi və digər tərəfdaşlarla qarşılıqlı anlaşma şəraitində birgə səylər davam etdirilir. Fəaliyyətə başladıqdan sonra yeni enerji mənbəyi və marşrutu olaraq TAP layihəsi və bütövlükdə Cənub Qaz Dəhlizi Avropanın enerji təhlükəsizliyinə öz əsaslı töhfəsini verəcək.

Azərbaycan Avropa İttifaqı ilə "Şərqi Tərəfdaşlığı" proqramı müstəvisində əməkdaşlıq edir. Bu əməkdaşlığın bir çox sahələrində həm də çoxtərəfli platforma var. "Şərqi Tərəfdaşlığı" orada iştirak edən ölkələrin Aİ ilə daha da yaxınlaşması üçün imkanlar yaradır. Avropa İttifaqı əvvəlcə Moldova, sonra isə Gürcüstan və Ukrayna vətəndaşları üçün vizasız rejim tətbiq edib. Azərbaycan Aİ ilə saziş imzalayandan sonra Azərbaycanla da vizasız rejim tətbiq ediləcək.

Danışıqlar prosesinin uzanması və saziş imzalanmasını yu-

badan bir sıra faktorların olduğu bildirilir. Politoloq Qabil Hüseynli hesab edir ki, bu prosesin uzanmasına və uğurla yekunlaşmasına bir neçə faktor mane olur: "İki başlıca səbəb var. Birinci səbəb xarici amildir. Rusiya amili var. Rusiya Azərbaycanın Avropa İttifaqı və Avroatlantik institutlarla yaxınlaşmasına çox aqressiv reaksiya göstərir. Rəsmi Bakı da bundan ehtiyatlanır.

İkinci səbəb daxili amildir. Avropa İttifaqı ilə yaxınlaşmaq ölkədə siyasi islahatların, ən başlıcası isə azad və ədalətli seçkilərin keçirilməsini tələb edir. Avropa İttifaqı ilə saziş imzalamaq üçün ilk növbədə Azərbaycan gerek Ümumdünya Ticarət Təşkilatına üzv olsun. Azərbaycan da Ümumdünya Ticarət Təşkilatına hələ ki, üzv olmur".

Politoloq qeyd etdi ki, Avropa İttifaqı ilə saziş layihəsi hazırlanması prosesində danışıqları aparan xarici işlər nazirinin müavini Mahmud Məmmədquliyev üzərində düşüncə edir. Prosesin bu qədər uzanması, hələ də müsbət yekunlaşmamasında Mahmud Məmmədquliyevdən heç nə asılı deyil: "Prosesin uzanmasına səbəb Mahmud Məmmədquliyev deyil. Mahmud Məmmədquliyev qatı Qərb tərəfdarı olsa belə həlledici deyil".

☐ Etibar SEYİDAĞA, "Yeni Müsavat"

Dilim-dilim edilmiş dilimizin dilçəyi

Xalid KAZIMLI

Orfoqrafiya lüğətinin yenilənməsi arı yuvasına uzadılmış çubuq effekti var.

Mediada, sosial şəbəkələrdə minlərlə adam lüğətə yeni sözlər əlavə edilməsini, bəzi sözlərin yazılış qaydasının dəyişməsinə dair fikirlər bildirir.

Düzdür, bu fikirlərin çoxu mizah-məzhəkə səciyyəsi daşıyır, ironiyadan, lağlağdan ibarətdir, ancaq yenə də bunu sözün düzünün zarafatla deyilməsi ibarəsinin hikmətinə bağlayaraq ciddiyyə almaq olar.

Bu müzakirələr çox faydalıdır. Anlaşılar ki, biz yavaş-yavaş dilimizi unudurmuşuq. Dilçilik İnstitutunun bu təşəbbüsü dilimizi bilən və sevməyən insanların damarına bərk toxunub.

Nəticədə adi oxuma-yazma bilənlərdən tutmuş ta dilçi alimlərə, sözlə işləyən jurnalistlərə, müəllimlərə qədər xeyli insan dilimizin zənginliyinə dəlalət edən bir kampaniyaya start veriblər.

Kampaniyanın iş mexanizmi sadədir. Hər kəs öz mahalının dialektində olan sözləri sosial şəbəkədə paylaşır.

Bütün yazıları oxuyursan və əmin olursan: ana dilimiz gerçəkdən də zəngindir, içində xeyli ifadəli, maraqlı, gözəl səslənən sözlər var. Sadəcə, biz onları işlətməyə-ışlətməyə unudmuşuq.

Nədənsə, bir çoxlarımız elə bilir ki, köhnə sözlərimizi işlətmək geridəqalmışlıqdır, ən yaxşısı savadlı görünmək üçün Avropa dillərindən alınmış sözlərdən istifadə etməkdir.

Əlbəttə, elə sözlər var ki, onlar istər-istəməz arxaikləşib. Məsələn, hazırda cəhrədə yun əyirən yoxdursa, avtomatik olaraq, "cəhrə", "iy" (cəhrənin oxu), "dürgəh" sözlərini işlədən olmayacaq.

Eləcə də hana quraşdırıb xalça toxuyan yoxdursa, "həvə", "çeşni", "kirit" kimi sözlər getdikcə arxaikləşəcək.

Yeni yüz illərin, min illərin məişət texnikası, qab-qacağı, avadanlığı müasir variantları ilə əvəzləndikcə, bu proses gedəcək. Biz su dispenserinə heç vaxt sənəic deməyəcəyik. Çünki dispenser suyu təkə sərən saxlamır, həm də isti su verir.

Bu cür misalları xeyli artırmaq olar.

Bir də bizdə yanlış bir düşüncə var. Öz doğduğumuz mahalda intensiv şəkildə işlətdiyimiz sözləri sırf dialekt kəlmələri hesab edərək ədəbi dildə, yazıda-pozuda işlətmirik. Heç demə, həmin sözlər ölkəmizin bütün mahallarında var və işlədilir.

Məsələn, 15-16 il öncə yazılarımdan birində "incəvara" sözü işlətmişdim. Ertəsi gün mərhum yazıçımız Sabir Azəri zəng edib dedi ki, bala, sən qazaxlısanmı. Dedim, yox, qarabağlıyam. Yazıçımız gülə-gülə dedi, yoldaşım dirəşib ki, yox, o qazaxlı olmalıdır, qazaxlı deyilsə, yazısında niyə "incəvara" sözü işlədib.

Azərbaycan dilinin leksikonunun zəngin olduğu mahallarda bir xeyli kəlmə var ki, əslində onlar dialekt sözləri olmaqdan çıxıb ümumişlek sözlərə çevrilməlidir (eləcə də başqa mahallara aid şivə sözləri hesab etdiyimiz kəlmələr).

Əslində, o sözlərin çoxu qədim və böyük türk dilində var. Başlıca dilçək türk dilidir, sadəcə, bu dil ora-bura qəlpələnilib.

Onlardan bir neçəsini bu yazıda izahlı şəkildə verirəm.

Vayqara - daşı, gülləni, sözü necə gəldi atmaq (Anadolu türkcəsində bu söz "vayqara" kimi işlənir);

Səfsələk - sadələhv, avam adam (Anadoluda - "saf-salak" kimi işlənir və çox yayğındır);

Şikəbərdilik - fırıldaqçılıq, hiyləgərlik (Anadoluda - "şikə yapmaq");

Teyxa - bütün, bütün;

Qızırğalanmaq - xəsislik, cimrilik etmək;

İncəvara - yaxşı ki (Bu, bir çox mahallarda işlənən sözdür);

Çıtdırmaq - xəbərçilik etmək, çatdırmaq;

Mağil - bəri, heç olmasa;

Sertov - pencək (fransızcadadır - syurtuk);

Nay - şən adam;

Lavarsaq - şit adam;

Kətəm - inəyin ilk südündən hazırlanan ağartı növü;

Riçal - tut mürəbbəsi (Anadoluda - reçel);

Qaşqa - alın (bu söz bir çox dialektlərdə var);

Qaranəfəs olmaq - təngnəfəs olmaq, tıncımaq;

Şəvkinşik - axşam alatoranlılığı (Anadoludakı şevk sözünün feili).

Bu, yaddaşımızı izafi şəkildə qurcalamadan, vayqara yazdığımız sözlərdir. Bu cür kəlmələr yüzlərlədir. Həm də araşdırdıqda ortalığa çıxır ki, bizim dialekt sözləri hesab etdiyimiz kəlmələrin identik qarşılığı bir-iki hərf fərqlə Anadolu türkcəsində, hətta qazax, türkmən və özbək türkcələrində var.

Bunlardan başqa, hər mahalda xeyli zərbül-məsəllər də var. Biz o sözləri, ifadələri yazılarımıza, bədii mətnlərimizə gətirsək, həm dilimiz daha ifadəli olar, həm də "leksikonumuz kasaddır" töhmətindən qurtularıq.

P.S. Böyük qırğız yazıçısı Çingiz Aytmatovun "Qiyamət" romanının ana dilimizdə çıxan variantı ruscasından daha ifadəlidir - ona görə ki, dilimizi gözəl bilən tərcüməçi əsərə xeyli dialekt sözləri daxil edib və roman daha oxunaqlı olub.

Kəçmiş təhlükəsizlik naziri Eldar Mahmudovun vəzifədən azad edilməsindən sonra başlanan "MTN-ışı", ona bağlı olaraq həyata keçirilən "Rabitə işi" üzrə proseslər bu gün də davam etməkdədir. 2015-ci ildən bu günə qədərki müddətdə vəzifə və səlahiyyətlərindən istifadə edərək dövlətə, sahibkarlara külli miqdarda maddi zərər vurmuş bir sıra yüksək rütbəli məmurlar qanun qarşısında cavab veridilər. "MTN-ışı" əməliyyatları çərçivəsində o zaman Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyi kimi adlanan dövlət qurumunun da xeyli sayda yüksək çinli məmurları istintaqa cəlb olundu. Onlar da öz növbəsində dövlətə külli miqdarda ziyan vurmaqda ittiham edildilər...

zifəsindən uzaqlaşdırılan, həbs edilən məmurların bir hissəsi dövlətə qarşı cinayət törətsələr də öz işlərinin peşəkarları idi.

Məlumat üçün bir məqamı da qeyd edək ki, "Rabitə işi" üzrə korrupsiya və irihəcmli mənimsemə ittihamı ilə həbs edilən yüksək vəzifəli şəxslərinin bir çoxu azadlığa buraxılıb, qalanların isə cəzaları xeyli azaldılıb. Məhkəmə bu qərarını onların dövlətə vurduqları zərəri bütünlüklə ödəmələri ilə əsaslandırıb.

Bütünlükdə isə Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsi tərəfindən "Rabitə işi" üzrə təqsirləndirilən şəxslərin hamısından 119 milyon 468 min pulun müştərək qaydada alınaraq, Rabitə və Yüksək

Keçək əsas məsələyə: Bu gün onların yerinə təyin olunanlar yaranmış boşluğu doldura biləcəklərmi?

Son zamanlar ölkədə internet problemi yaşanır. İctimaiyyətdə belə bir fikir var ki, yaşanan internet probleminin kökündə də elə rabitə sahəsində yaranmış bu boşluqdur.

Elə son olaraq nazirin rabitə üzrə müavini təyin edilən Əli Abdullayev ixtisasına, gördüyü işlərə nəzərə salaş. Belə ki, məlumatlara görə, Əli Abdullayev 1999-cu ildə Azərbaycan Universitetini Beynəlxalq münasibətlər ixtisası üzrə, 2005-ci ildə Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyasının Siyasi idarəet

də Heydər Əliyev Fondunda hüquq məsələləri üzrə ekspert fəaliyyəti göstərmişdir. 2016-cı ildən isə Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyinin Aparat rəhbəri vəzifəsində işləyib. 23.06.2016-cı il tarixində Rabitə və yüksək texnologiyalar nazirinin birinci müavini təyin edilib.

Qeyd edək ki, nazir Ramin Quluzadə də Azərbaycan Dövlət İqtisad İnstitutunu bitirib.

"Yeni Müsavat"a daxil olan məlumata görə son zamanlar Nəqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyində kütləvi ixtisarlara başlanıb. Nazirlik və qurumlarında kiçik vəzifələrdə təmsil olunan rabitəçiləri belə işdən azad

Rabitə sistemində peşəkar kadr böhranı

"Rabitə işi" əməliyyatlarının uzantısı bu gün də davam edir; işdən çıxarılan peşəkar kadrların yerinə gətirilənlərin rabitə sahəsindən xəbəri azdır...

Son olaraq Nəqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyində iki müavinin də vəzifədən azad olunub.

Belə ki, Unikal.org-un məlumatına görə, qurumda aparılan islahatlara görə, nazir müavini İltimas Məmmədov və Elmira Vəlizadənin tutduqları vəzifə ixtisarı olunub.

Əvəzində isə Əli İzzət oğlu Abdullayev nazirin rabitə üzrə müavini təyin edilib. Nəqliyyat üzrə müavinin vəzifəsinə isə hələlik təyinat olmayıb.

Heç şübhəsiz ki, ciddi qanun pozuntusu olmasa qurumlardan hansısa yüksək rütbəli məmurlar həbs edilməz, vəzifələrindən uzaqlaşdırılmazdılar. Bu baxımdan baş verən proseslərə haqq vermək olar. Lakin bir məqam da var ki, rabitə sahəsi sıradan sistem deyil və bu sahəni dərinləndirən, təcrübələrə yiyələnmək üçün uzun zaman lazımdır. Hansı ki, və-

Texnologiyalar Nazirliyinin məfakültəsini hüquqşünas-balansına keçirilməsi haqqında qərar qəbul edilmişdi. Bu zərərin ödənməsindən sonra nazirliyin sabiq aparat rəhbəri Vidadi Zeynalov, Bakı Telefon Rabitəsi İstehsalat Birliyinin sabiq direktoru Beytulla Hüseynov və onların yaxınlarına məxsus xeyli sayda əmlakın üzərindən həbs götürülüb.

mə fakültəsini hüquqşünaslıq ixtisası üzrə bitirib. Daha sonra ixtisası üzrə müxtəlif vəzifələrdə çalışıb. Məsələn, 2000-2006-cı illərdə Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsində Hüquq şöbəsinin müdiri vəzifəsində, 2007-2016-cı illərdə Hərçaların Təşkili üzrə Aukion Mərkəzinin baş direktoru vəzifəsində, 2013-2016-cı illər-

edib, yerlərinə qeyri-ixtisas sahiblərini qoyurlar: "Əsasən hüquqşünasları, filologiya müəllimlərini bir də haradasa internet klubu işlədən, internetdən bir az başı çıxan adamları işə götürürlər. Vəzifədən azad edilənlər isə illərdir rabitə sahəsində çalışan, işinin peşəkarlarıdır. Buna görə də internetin keyfiyyətinin artırılması istiqamətində nəzərdə tutulan layihələrin icrası gecikir. Çünki yeni təyin olunan şəxslərin rabitə sahəsindən ümumiyyətlə, anlayışı yoxdur. Elə adam var ki, Təfəkkür Universitetinin filologiyasını bitirib, gətirib onu sahə rəisi qoyurlar. Bu baxımdan demək olar ki, aparılan islahatlar ölkədə rabitə sahəsinin inkişafını ləngiyir".

Deyənlər fikirlərlə bağlı nazirliyin rəsmi mövqeyini almağa cəhd etdik. Lakin buna nail ola bilmədik.

Əli RAİS
"Yeni Müsavat"

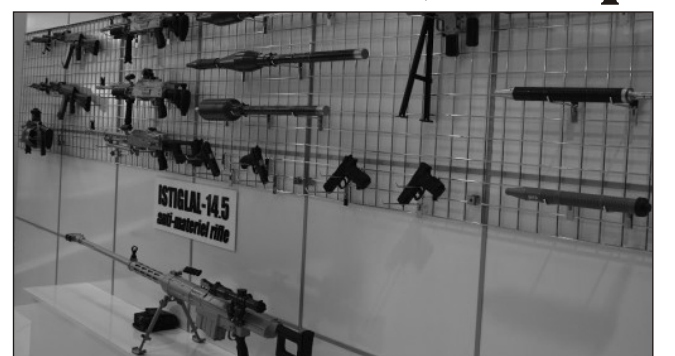
Azərbaycanda daha iki hərbi zavod açılacaq

Yaxın zamanlarda Azərbaycanda daha iki hərbi zavodun açılışı nəzərdə tutulur.

APA-nın məlumatına görə, bu barədə Müdafiə Sənayesi Nazirliyində nazir Yavər Camalovun sədrliyi ilə keçirilən kollegiya iclasında bildirilib.

Qeyd olunub ki, Müdafiə Sənayesi Nazirliyinin tabeli-

yində olan və ötən illərdə aparılan tikinti, yenidənqurma işlərindən sonra istehsalat müəssisəsi ilə yanaşı, 2017-ci ilin iyununda iki istehsalat müəssisəsində kompleks təməmlənmə işləri başa çatdırılıb və Ali Baş Komandan İlham Əliyevin iştirakı ilə istifadəyə verilib.

Onu daima Müsavat Partiyasının keçirdiyi müxtəlif tədbirlərdə, aksiyalarda görürdük. Partiyanın Nizami rayon təşkilatının sədri olaraq, icazəli-icazəsiz bütün aksiyalarda öndə olurdu. Dəfələrlə xarici mətbuatda aksiyalarla bağlı fotolarda Nizaməddin bəyi görmək olurdu. 2015-ci ildə onun Müsavatdan getməsi xeyli söhbətlərə, müzakirələrə səbəb oldu. Bu yaxınlarda isə Nizaməddin Quliyev 60 yaşını qeyd edib. Bir neçə gün əvvəl qəzetimizin qonağı olan Nizaməddin bəylə söhbətə onun keçdiyi hərəkət yolundan, Müsavata gəlişi və gedişindən başladım.

- 1988-ci ildən xalq hərəkatının fəal iştirakçısı, Azərbaycan Xalq Cəbhəsinin üzvü olmuşam. 1995-ci ildə AXC partiyaya çevrildə Nizami rayon təşkilatının bir qrup üzvü ilə bərabər oradan istefa vermişik, daha sonra Müsavat Partiyasına üzv olmuşam. 20 ilə yaxın Müsavatın Nizami rayon təşkilatının katibi, sədri, partiyanın Məclis üzvü, başqanı müşaviri olmuşam. Çox istəyirdim ki, İsa bəy partiyanın başqanı olaraq qalsın, onu əvəz edəcək başqa bir namizəd görmürdüm. Biz bu məsələni rayon təşkilatının şurasında da müzakirə edib qərar qəbul etmişdik. Qərar İsa bəyin özünə də çatdırdıq, Məclisdə də fikrimi dedim, mövqeyimi əsaslandırdım. Amma İsa bəy nizamnamə tələbinə əməl etməyin gərəkdini deyərək, bu təklifi qəbul etmədi.

- **Belə mövqedə olan rayon təşkilat sədrləri çox idi?**

- Əlbəttə vardı. Amma bu mövqeni rəsmiləşdirən bir Səbail təşkilatı oldu, bir də bizim Nizami rayon təşkilatı. Onlar da şurada rəsmi qərar qəbul edib yuxarı orqanlara təqdim etmişdilər. Təəssüf ki, qəbul olunmadı. Qurultay keçirildi, onun nəticələri ilə bağlı mənim hər hansı iradəm yoxdur. Amma qurultaydan sonra partiyada başlanan proseslər məni çox üzdü.

- **Hansı prosesləri nəzərdə tutursunuz?**

- Parçalanma, qarşılıqlı ittihamlar, konfliktlər. 20-25 il birgə yol gələn insanların, hərəkatdan keçən şəxslərin bir-birinə düşmən olmasını, hər cür ittihamlar səsləndirməsini qəbul edə bilmirdim. Bu, bizi əsas hədəfdən yayındırırdı. Ən əsası da ki, İsa bəyin başqanı olmadığı partiyada artıq öz yerimi görmürdüm. Buna görə də partiya üzvlüyündən çıxmaq qərarına gəldim. Ərizəmi yazıb sakitcə kənara çəkildim.

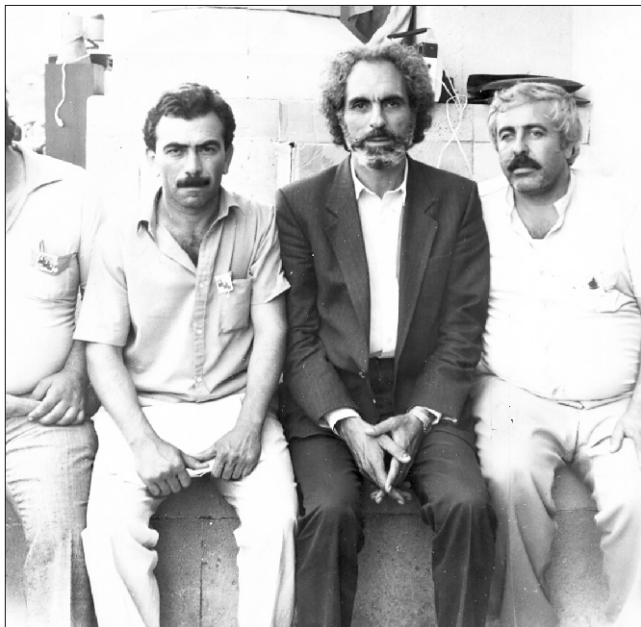
- **Hazırda partiya ilə əlaqələriniz qalır mı? Oradakı insanlarla, rəhbərlikdə olan şəxslərlə görüşürsünüz mü?**

- Əlbəttə qalır. Heç bir kəslə şəxsi planda problemim yoxdur. Özümü Müsavatdan heç vaxt kənar hesab etməmişəm. Partiya üzvlüyündən çıxanda da demişdim ki, müsavətcilik mənim qanımda-canımdadır, genimdədir. Mənim babalarım əqidələrinə görə həbslərdə yatıblar, güllələniblər. Belə bir geni olan adam əqidəsini dəyişə bilməz. Mən çıxsam da, qardaşlarım hələ də Müsavat üzvü olaraq qalırlar. Özüm də imkan düşdükdə gedirəm qərargaha, İsa bəylə, oradakı dostlarla görüşürəm. Eyni zamanda hərəkatdan dostlar var ki, mütəmadi olaraq əlaqə saxlayırıq, xeyir-şə-

"İsa Qəmbərin partiya başqanı olaraq qalmasının tərəfdarı idim"

Nizaməddin Quliyev: "Meydanda bayraq az idi, insanlar gəlib yalvarırdılar ki, bircə dəqiqə bayraqdan tutmağa icazə verilsin"

"60 illik həyatımda keçdiyim yoldan zərrə qədər də peşman deyiləm"

rimiz birdir, tez-tez görüşürük. Sabah hansısa bir aksiyaya, hərəkat başlansa, yenə ön sıralarda olacam. Bu yaşdan sonra əqidəmi dəyişəsi deyiləm. Baxmayaraq ki, bu yolda itirdiklərim həddindən çox olub, amma yenə də əqidəmdən dönməmişəm, 60 yaşımдан sonra heç dönəsi deyiləm.

- **Yeri gəlmişkən, bir müddət öncə 60 yaşınızı qeyd etdiniz. Müsavatdan sizi təbrik edənlər oldumu? Necə qeyd etdiniz yubiley yaşınızı?**

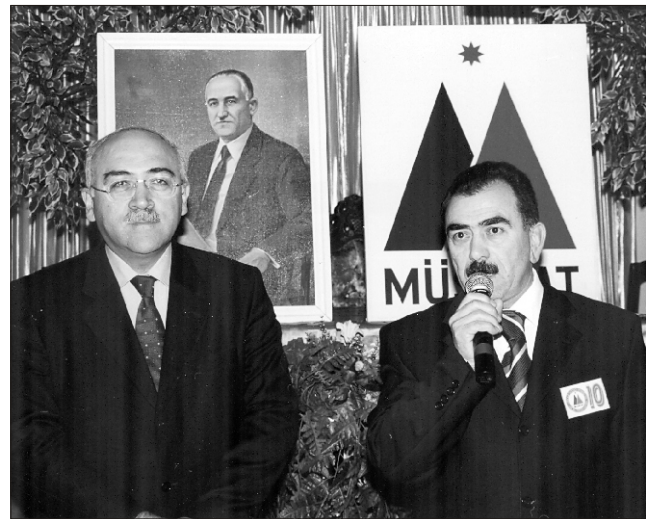
- Mən sosial şəbəkələrdə yoxam. Amma eşitdim ki, hərəkatçı dostlarımdan bir neçəsi sosial şəbəkədə xatırlayıb, təbrik yazıblar. Daha sonra bir çox hərəkatçı dostlardan təbriklər aldım - partiya üzvü olan və olmayan dostlardan. Amma xüsusən bir tədbir düzənləmədik, ailəm daxilində yüngülvari qeyd etdik. Xatırlayıb təbrik edən hər kəsə təşəkkürlərimi bildirirəm.

- **Bu il seçki ilidir, Müsavat Partiyası da öz namizədinin İsa bəy olacağını bəyan edib. İsa bəy seçkilərə qatılarsa, ona dəstək verəcəksiniz mi?**

- Əlbəttə verəcəm. O, namizəd olarsa və məsləhət bilərsə, Nizami rayonundakı seçki qərarına böyük məmnuniyyətlə rəhbərlik edərdim. Bilirsiniz, mən Əbülfəz Elçibəyin, ondan sonra da İsa bəyin liderliyini qəbul etmişəm. Mənim üçün yeganə siyasi lider odur. Partiyada olsam da, olmasam da onun yanında yam.

- **Şəxsi işləriniz necədir? Partiyadan çıxanda deyənlər oldu ki, hakimiyyətə satılmışsınız, hakimiyyətin sifarişini yerinə yetirirsiniz. Nəyə əldə etmişinizmi hakimiyyətdən partiyadan çıxduğunuzla görə?**

- Onu deyənlərin Allahı bilir, özləri bilsinlər. Taniyanların hamısı bilir ki, hərəkata qoşulmaqla mən maddi cəhətdən nəinki heç nə qazanmamışam, əksinə, bu illər ərzində itirə-itirə gəlmişəm. Məni, ailəmi bu yoldan heç kim, heç nə döndərə bilməz. Var-dövlətə gedən olsaydım, vaxtında gedərdim. Bu yaş qədər etməmişəm, bundan sonra heç etmərəm. Baxmayaraq ki, maddi imkanlarımdan demək olar ki, hamısını bu yolda itirmişəm, zərrə qədər də peş-

man deyiləm, olmayacam da. Çünki əziyyətlə, təzyiqlərlə dolu keçən bu illər mənə minlərlə dost qazandırb. Ola bilsin, 100 il yaşayardım, varım-dövlətim olardı, lakin o dostları, əqidə yoldaşlarını dünyanın heç bir sərəvəti ilə əldə edə bilməzdim. Bu gün Azərbaycanın hansı rayonuna getsəm, bilərəm ki, orada bir evim var, bir əqidəli dostum var ki, evini evim hesab edə bilərəm. Bundan böyük nə sərəvət...

Bu ömrü maddi imkanlarımı düşünüb, ondan yana yaşamadım, yaşaya da bilməzdim. Hərəkat başlanan günlərdən - 1988-ci ildən bu yoldayam. Üçrəngli bayrağımızı Hökumət Evinde, Azadlıq meydanında dalğalanan görəndə keçirdiyim hissləri yaşamayacaqdım, demək, layiqli ömür yaşamayacaqdım. Təsəvvür edin, meydana bayraq az idi, insanlar gəlib yalvarırdılar ki, bircə dəqiqə bayraqdan tutmağa icazə verilsin. Biz o zamanlar tribunanın mühafizəsini həyata keçirirdik.

Meydanda ələ bir nizam-intizam vardı ki, Sovet qoşunlarına rəhbərlik edənlər heyrətə gəlmişdilər bundan. İndi bayrağımıza azacıq da olsa sayğısızlıq görəndə məni qəzəb götürür - insanlar o bayraq uğrunda canlarından keçiblər. Hərəkatdan keçən, müharibədə olan insanların çoxu indi böyük əziyyətlər içərisində yaşayırlar. Bəzən istiqalçı deputatlar deyirlər.

İstiqlal muzeyi yaradılırmı, aparıb ora təhvil verəcəm. Azərbaycan öz-özünə müstəqil oldusa, 20 yanvar niyə baş verdi? Əgər imperiya öz-özünə dağılırdısa, bizi tankların altına salan, yüzlərlə insanı öldürən kimin ordusuydu?

İndi çox şükür, müstəqil dövlətimiz var, bayrağımız var. Hazırda bizi ağırından əsas məsələ Qarabağdır. Qəlbimizin sağalmayan yarasıdır. Mən özüm Cəbrayıldanam, orada böyümüşəm. O vaxtlar müharibə ərazilərində, tək Cəbrayıldə deyil, bütün Qarabağ ərazisində olmuşam. Rəhmətlik Nəcəf bəylə AXC dayaq dəstəsinin üzvləri olaraq həftələrlə təchizat işlərinə görə müharibə ərazilərində, dağlarda olmuşuq. Əlimizdən gələn qədər təchizat işlərini həll edirdik. İndinin özündə də bizim üçün əsas dərd Qarabağdır. Mən şəxsən hər gün torpağımı düşünürəm, hər gün üreyim gizlədiyir ki, kaş kəndimə getmək imkanlı olaydı. Yaşlandıqca bu hiss daha da güclənir. Və əmin ola bilərəm ki, bir gün müharibə başlasa, bütün ailəmlə əlimdə silah ön cəbhədə olacam. Allahdan tək arzum torpağımın azad olduğu günü görməyimdirdir.

- **İsa bəyin səhhətində problem yaranıb, yaqın məlumatınız var. Maraqlandırmı, əlaqə saxladınız mı?**

- Təbii ki, maraqlandırdım. Düzdür, əlaqə saxlaya bilmədim, yanına gedib əziyyətə salmaq da istəmədim. Sizin vasitə ilə keçmiş olsun deyirəm, Allahdan şəfa diləyirəm. İnşallah, tam sağalib qərargaha gələndə mütəlak baş çəkəcəm. Yeri gəlmişkən, 20 Yanvar faciəsinin ildönümü gəlir. O hadisələrdə, ondan sonra torpaqlarımız uğrunda şəhid olan bütün insanlara Allahdan rəhmət diləyirəm. Allah bizi Qarabağı işğaldan azad etmək şərəfinə nail etsin ki, onların yanına üzqaraya getməyək.

□ **Dünya SAKIT**
"Yeni Müsavat"

Yanvarın 19-da Dövlət Gömrük Komitəsi rəhbərliyinin iştirakı ilə "2017-ci ilin yekunları və qarşıda duran vəzifələr" mövzusunda mətbuat konfransı keçirilib. Tədbirdə komitə sədri Aydın Əliyev, onun birinci müavini Səfər Mehdiyev, Bakı Baş Gömrük İdarəsinin rəisi Vüsal Novruzov, komitənin Daxili Təhlükəsizlik İdarəsinin rəisi Fuad Qasimov, Fəaliyyətin Qiymətləndirilməsi və İnkişaf Proqramları Baş İdarəsinin rəisi İqbal Babayev iştirak edib.

Dövlət Gömrük Komitəsinin sədri Aydın Əliyev çıxışında bildirdi ki, rəhbərlik etdiyi qurum ötən ili kifayət qədər uğurlarla başa vurub: "Bununla yanaşı az da olsa həm işimizin təşkilində, həm də iş adamları ilə münasibətdə müəyyən problemlərlə də rastlaşmışıq. Bu il də qarşımızda yeni məsələlər durur. Cənab prezident tərəfindən qarşımızda qeyri-neft sektorunun inkişafı, sahibkarlara dəstək əsas məqsəd kimi qoyulub. Dünyada baş verən iqtisadi böhran bir qədər səngisədə davam edir, lakin Azərbaycan iqtisadiyyatı üçün bu il çox uğurlu keçib".

Statistik göstəricilər barədə məlumat verən DGK sədri vurğuladı ki, ötən il ticarət dövriyyəsi 22 milyard manatdan çox olub: "Burada əsas 13 milyard manatdan yuxarı ixrac əməliyyatları, 8 milyardan yuxarı idxal əməliyyatları həyata keçirilib. Ötən illə müqayisədə idxalda artım cəmi 291 milyon ABŞ dolları olub. İdxalın artmasının səbəbi odur ki, investisiya qoyuluşu ilə bağlı cənab prezident tərəfindən verilən qərarlar və qəbul olunmuş qanunvericilik aktlarından irəli gələn məqsədlərlə Azərbaycana investisiya yönümlü avadanlıqların, tikinti materiallarının və sairin gətirilməsi ilə bağlıdır. Xarici ticarətdə 5 milyard manatdan yuxarı müsbət saldo əldə olunub".

A.Əliyev onu da bildirdi ki, gömrük orqanları qarşısında duran əsas məsələlərdən biri bütçə proqnozunun yerinə yetirilməsidir: "2017-ci ildə qarşımızda 2 milyard 250 milyon manat proqnoz qoyulmuşdu. İdxal artıb. sa da, azadlunmaların sayı da kifayət qədər artıb. Buna baxmayaraq, düzgün aparılmış fiskal siyasətin nəticəsi olaraq bütçə proqnozu 16 faiz artıqlaması ilə yerinə yetirilib və bütçəyə 2 milyard 608 milyon manatdan artıq vəsait gömrük orqanları tərəfindən toplanaraq bütçəyə verilib".

Gömrük qaydalarının pozulması ilə bağlı statistikadan danışan Komitə sədri diqqətə çatdırdı ki, ötən il 8819 qanunpözmə halları aşkar edilib: "Onlardan 700-dən yuxarı cinayət xarakterli olub. Aparılan istintaq və qəbul olunan qərarlar nəticəsində ayrı-ayrı şəxslərin və müəssisələrin cinayət işləri baxılması üçün aidiyyəti dövlət qurumlarına verilib. Əsas göstəricilərdən biri də, il ərzində qaçaqmalçılıq faktları üzrə 2770 kq-dan artıq narkotik maddələr, onun xammalı və psixotrop maddələr aşkar olunaraq dövriyyədən çıxarıldı. Həmin dövr ərzində valyutanın ölkədən qa-

Aydın Əliyev

"Gömrüklə əlaqəli şikayətlərin 99 faizi siqaretlə bağlıdır"

Dövlət Gömrük Komitəsinin sədri 2017-ci ilin hesabatını verdi: "Bütçə proqnozu 16 faiz artıqlaması ilə yerinə yetirilib"

nunsuz çıxarılması ilə bağlı 1 milyon 600 min manata qədər ABŞ dolları, 22 milyondan artıq rus rublu və sair valyuta ehtiyatları, eyni zamanda 1 milyon 200 min manatdan yuxarı qızıl, qiymətli daşlar və zinət əşyaları aşkar olunaraq gömrük orqanları tərəfindən götürülüb".

Sahibkarlığa dəstək məsələsinə gəldikdə isə A.Əliyev vurğuladı ki, qəbul olunmuş qanunvericiliyə əsasən DGK-da ən müasir elektron bəyanətmə sistemi, eyni zamanda Azexporth portal vasitəsilə gömrük əməliyyatlarının həyata keçirilməsinə şərait yaradılıb: "ASAN xidmət" də bizim əməkdaşlarımız fəaliyyət göstərir, orada 14 əməliyyat həyata keçirilə bilər. Artıq bugünə 28 yaşılı dəhlizlə bağlı icazələr 25 şirkətə verilib".

Komitə sədrinin sözlərinə görə, ötən illə bağlı müsbət hallardan biri də odur ki, Apelyasiya Şurasında gömrüklə bağlı heç bir şikayətə baxılmayıb: "Qeyd etmək istərdim ki, əgər 2015-ci ildə gömrük orqanları ilə bağlı 2500-dən artıq şikayət daxil olmuşdusa, 2016-cı ildə bu rəqəm 2300-dən bir qədər artıb, ötən il isə 700-ə yaxın şikayət daxil olmuşdu. Bu artıq elektron sistemin göstəricidir ki, getdikcə gömrük orqanlarından şikayətlər azalır. Daxil olmuş şikayətlərin 95 faizə yaxını fiziki şəxslər tərəfindən sərhədi keçərkən aksizli malların qanunsuz daşınması ilə bağlıdır. Bu şikayətlərə də qanunvericilik çərçivəsində cavab verilir. Ümumiyyətlə, gömrük orqanlarında çalışan əməkdaşlara qarşı tələbkarlıq da gündən-günə artır. Ötən il ərzində 334 nəfər sistem üzrə

gömrük əməkdaşı intizam məsələsinə cəlb olunub, 17 gömrük əməkdaşı barəsində isə cinayət işi açılıb. 10 nəfəri birbaşa olaraq Prokurorluq orqanlarına göndərilib, bunlar bir neçə istiqamətlər üzrə, o cümlədən qrup şəklində edilmiş cinayətlə bağlı, vəzifə səlahiyyətlərindən istifadə edərək qaçaqmalçılığa dəstək olmaqla bağlı, vəzifədən sui-istifadə etməklə bağlı olub. 7 nəfər haqqında isə Gömrük Komitəsində fəaliyyət göstərən İstintaq İdarəsində araşdırma aparılmış, onlardan bir neçəsi üzrə materiallar Prokurorluq xidmətinə göndərilib.

Xarici fəaliyyətimizlə bağlı işlərimiz də davam edir. Bildiyiniz kimi ötən il biz siyasi komissiyanın üzvü olmuşuq. Ötən il iyun ayında bu fəaliyyətimizi də uğurla bitirmişik. Eyni zamanda dərhal Ümumdünya Gömrük Təşkilatının Maliyyə Komissiyasına üzv seçilmişik, indi də orada təmsil olunuruq. Həmişə olduğu kimi kadrların peşəkarlıq səviyyəsinin artırılmasına, akademiyanın fəaliyyət göstərməsinə çalışırıq. Ötən il Qusarda Şahdağ mehmanxanasında keçirmişik, bu il isə Mingəçevirdə keçirməyi planlaşdırırıq. Gömrük sahəsi üzrə təhsil alan tələbələr üçün beynəlxalq Konfransın keçirilməsi nəzərdə tutulur. Bu istiqamətdə yazışmalar gedir".

DGK sədri Aydın Əliyev mətbuat konfransında jurnalistlərin Gömrük Komitəsinin Vergilər Nazirliyinə birləşdirilməsi ilə bağlı sualına cavab verərkən bildirdi ki, hansı şəkildə qərar verəcəklərsə, o şəkildə də fəaliyyət göstərəcəklər.

cəklərsə, o cür də fəaliyyət göstərəcəyik".

İşlənmiş təklərlərin gömrük rüsumlarının artırılması ilə bağlı xəbərlərə isə Dövlət Gömrük Komitəsi sədrinin birinci müavini Səfər Mehdiyev qeyd etdi ki, artım Nazirlər Kabinetinin qərarı ilə olub: "Malların 57 faizinin qiyməti dəyişilməyib. Dəyişdirilən rüsumlardan sadəcə 7 faizinin qiyməti qaldırılıb. İşlənmiş təklərlərin rüsumu 3 dollar idi, yanvarın 1-dən 10 dollar olub. Bu da nəqliyyat vasitələrinin və vətəndaşların təhlükəsizliyi üçün hökumət tərəfindən atılan addımdır. Təklərlərin gətirilməsinə heç bir məhdudiyət yoxdur. Məqsəd budur ki, işlənmiş təklərlər dövriyyədən çıxarılsın, insanlar təhlükəsiz olan yeni təklərlərdən istifadə etsinlər".

DGK sədri Aydın Əliyev bu istiqamətdə mühüm addımlar atıldığını, hətta qanunvericilikdə dəyişiklik edildiyini diqqətə çatdırdı: "Ötən il 6 milyon qutudan çox siqaretin qaçaqmalçılıq yolu ilə ölkəyə keçirilməsi əngəllənib. Qanunvericilikdə edilən dəyişikliyə görə, artıq hər kəs ayda yalnız 3 blok siqareti ölkəyə gətirə bilər. Bəs belə isə, dövriyyədə aksizsiz siqaretlər haradandır? Biz dəfələrlə danışmışıq ki, bu ölkəyə çox böyük ziyandır. Statistik məlumatlara görə, 2016-cı illə müqayisədə siqaretin, spirtli və spirtsiz içkilərin rəsmi idxalı kifayət qədər artıb. Aksizsiz siqaretlərin bazarda mövcudluğuna gəlincə, Nazirlər Kabinetinin kommersiya məqsədi daşımayan malların gətirilməsi ilə bağlı 305 sayılı qərarında bildi-

A.Əliyev bu sahədəki dünya təcrübəsindən danışaraq ayrı-ayrı ölkələrdə bu məsələnin müxtəlif şəkildə həllini tapdığını qeyd etdi: "Dünyada gömrük orqanları müxtəlif variantlarla fəaliyyət göstərir. Azərbaycanda müstəqildir, ABŞ-da Gömrük Komitəsi sərhəd qoşunlarına birləşdirilib. Bəzi dövlətlərdə gəlirlər xidməti yaradılaraq vergi və gömrük xidməti onun tərkibinə verilib. Avropanın bir çox ölkələrində gömrük və ya maliyyə polisi fəaliyyət göstərir. Gömrük orqanlarının fəaliyyəti fiskal siyasət olduğundan bəzi dövlətlərdə Maliyyə Nazirliyinin, bəzilərinde isə İqtisadiyyat Nazirliyinin tərkibində fəaliyyət göstərir. Bu elə məsələdir ki, hökumət tərəfindən müzakirə olmalıdır. Ölkəyə hansı şəkildə daha çox faydası olarsa, ona uyğun qərar verilməlidir. Gömrük orqanları icraedici orqandır, gömrük işçiləri də hökumətin əsgərləridir. Hansı şəkildə qərar verə-

DGK-nin sədri Aydın Əliyev isə artımla bağlı yaranan narazılıqlara münasibət bildirdi: "Mən 40 ildir dövlət qurumlarında işləyirəm və bu sualı gözlədiyim üçün sənədlərlə gəlmişəm. Maraqlıdır ki, noyabrda qərar qəbul edilib, 37 gündən sonra qüvvəyə minib. Noyabrda heç kim etiraz etmədi, indi Prezident Administrasiyasının qarşısına toplaşılıb elə deyirlər ki, sanki bunu gömrük edib. Bu qərarı hökumət qəbul edib. O adamları da kimlərsə toplayıb ora aparır. Təxminən 100 nəfər də komitənin qabağına toplaşmışdı, onlardan kim olduqlarını soruşduq. Cəmi 11 nəfər sənəd verdi, 89-u qaçdı. Bu aksiyaların ictimai asayişin kobud şəkildə pozulması kimi qiymətləndirirəm".

Daha sonra jurnalistlər ölkəyə qaçaqmalçılıq yolu ilə gətirilən aksizsiz siqaretlərin paytaxtda satışının adi hal alması məsələsinə toxundular.

rilirdi ki, hər bir insan sərhədi keçərkən özü ilə 3 blok siqaret gətirə bilər. Burada heç bir vaxt məhdudiyəti qoyulmurdu. Sonradan biz hökumətə yazdıq, bildirdik, bu qərarın "ayda 1 dəfə"yə azaldılmasına nail olduq. Ancaq burada da yaş məhdudiyəti yoxdur, yalnız şəxsi istifadə üçün yazılıb".

Komitə sədri bildirdi ki, insanlar xaricdən ən çox siqaret gətirməyə çalışır: "Gömrüklə bağlı şikayətlərin 99 faizi siqaretlə bağlıdır ki, əlimdən siqareti aldılar. Rayonlarda işbazlar var ki, kənd-kənd gəzirlər, insanlar yığıb aparırlar, sərhədi o tərəf keçirlər, əllərində siqaretlə geri qayıdırlar. Biz tək əldə deyil, avtomobillərdə də qanunsuz keçirilən siqaretləri müsadirə edirik. Çalışırıq izləyərkən və əməliyyat apararaq. Onları harada cəmləşdirdiklərini öyrənib müsadirə edirik, dövriyyədən çıxarıraq".

□ Nərgiz LİFTİYEVA
Fotolar müəllifindir
"Yeni Məsəbat"

(əvvəlki səhifə 3-də)

ABŞ-da dövlət vəsaitlərinin xərclənməsinə nəzarət üzrə bəzi ictimaiyyəyə açıq resurslar (www.usaspending.gov, <http://www.usaspending.gov/>, www.grants.gov, <http://www.grants.gov/>) mövcuddur. Bu resurslar əsasında "Yeni Müsavat" ABŞ tərəfindən bu vaxtdək ayrılan vəsaitlər və gələcək mümkün planlar barədə bəzi aşağıdakı məlumatların əldə edilməsi və təhlillərin aparılmasına nail olub:

- "HALO Trust (USA)"nın maliyyə hesabatlarına görə onun büdcəsinin böyük hissəsi hökumət qrantları təşkil edir. Onların da böyük hissəsi Dövlət Departamentinin (DD) Hərbi-siyasi məsələlər bürosu nəzdində Silahların aradan qaldırılması və ixtisarı (Weapons Removal and Abatement - PM/WRA) proqramı çərçivəsində, cüzi hissəsi isə USAID tərəfindən maliyyələşir. Bu dövrdə "HALO Trust (USA)"yə ayrılan vəsaitlər və onların bölgüsü aşağıdakı cədvəldə göstərilir:

İllər üzrə PM/WRA proqramı çərçivəsində ayrılan ümumi

vəsait (maliyyə ili üzrə) USAID tərəfindən "HALO Trust (USA)"yə ayrılan ümumi vəsait (maliyyə ili üzrə) USAID tərəfindən "HALO Trust (USA)"yə Dağlıq Qarabağda layihə üzrə ayrılan vəsait (təqvim ili üzrə)

İllər üzrə	PM/WRA proqramı çərçivəsində ayrılan ümumi vəsait (maliyyə ili üzrə)	USAID tərəfindən "HALO Trust (USA)"yə ayrılan ümumi vəsait (maliyyə ili üzrə)	USAID tərəfindən "HALO Trust (USA)"yə Dağlıq Qarabağda layihə üzrə ayrılan vəsait (təqvim ili üzrə)
2008	\$0	\$1,600,000	\$1,600,000
2009	\$0	\$0	\$0
2010	\$16,763,895	\$2,000,000	\$2,000,000
2011	\$15,238,810	\$673,000	\$673,000
2012	\$19,929,072	\$950,000	\$950,000
2013	\$14,298,050	\$1,353,990	\$1,353,990
2014	\$9,293,958	\$2,200,000	\$2,000,000 ⁽¹⁾
2015	\$20,505,707	\$2,000,000	\$2,000,000
2016	\$28,377,447	\$900,000	\$900,000
2017	\$18,529,759	\$1,000,000	\$1,000,000

Gələcək fəaliyyət üzrə gözləntilər

Qeyd edilmiş kimi ABŞ rəsmilərinin bildirdiyinə görə, "HALO Trust"la USAID arasında olan hazırkı minatəmizləmə proqramı bu ilin sentyabr ayında başa çatıb. ABŞ dövlət katibi R.Tillerson Dövlət Departamenti və USAID-nin bu proqramı dəstəklədiyi, hazırda əlavə vəsait ayırmaq üçün "HALO Trust"-in xahişinin nəzərdən keçirildiyi və Dövlət Departamen-

tinin minatəmizləmə işlərinin mümkün qədər tezliklə və hər-tərəfli şəkildə başa çatdırılmağa önəm verdiyini bildirib. ABŞ rəsmiləri növbəti planlar barədə sorğulara birbaşa məlumat

USAID "Dağlıq Qarabağda humanitar minatəmizləmə layihə-sini 2019-cu il 30 sentyabr tarixində uzatmaq və layihəyə 3,4 milyon ABŞ dolları civarında əlavə vəsait cəlb etmək niy-

lardan nəticə çıxarmalıdır:

- ABŞ Azərbaycanın ərazi bütövlüyü və suverenliyinin ziddinə olaraq, ATƏT Minsk Qrupunun həmsədri kimi statusuna uyğun olmayan

kildə piyadalar və tank əleyhinə mina və kasetli bombalar istehsalçısıdır;

- Ermənistan piyadalar əleyhinə minaların müxtəlif modellərini İrandan idxal edir.

ABŞ-dan Azərbaycanın ərazi bütövlüyünə xəyanət

Respublikamızın ərazilərini minalayan Ermənistan ABŞ-in dəstəyi - faktlar və rəqəmlər

yətindədir. Sənəddə bu layihənin Dağlıq Qarabağda qalan 24 minalanmış zonanı piyadalar və tank əleyhinə minalardan təmizləməklə onların kənd təsərrüfatı (buğda və üzüm əkin-i) və heyvandarlıq üçün təhvil verilməsi və beləliklə əhali üçün gəlir imkanlarının yaradılması məqsədini daşdığı göstərilir. Eyni zamanda, layihənin təhlükəsizlik baxımından önəminə diqqət cəlb edilir.

Qeyd edilən fonunda güman olunur ki, növbəti mərhələdə USAID tərəfindən tenderin elan olunması və yeni qrant və ya tərəfdaşlıq sazişinin imzalanması gözlənilir.

Bu layihə vasitəsilə ABŞ vergi ödəyicilərinin pulunu havaya sovuran, Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün pozulması və işğala bəraət qazandırılması prosesində iştirak edən ABŞ aşağıda qeyd olunan məqam-

formada qeyri-şəffaf şəkildə və Azərbaycan hökuməti ilə əlaqələndirmədən Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərində mina təmizləmə əməliyyatı həyata keçirir;

- Ermənistan mina təmizləmə fəaliyyəti adı altında ABŞ və digər tərəfdaşları Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərinə cəlb etmək və işğal nəticəsində yaradılmış qondarma rejimi legitimləşdirmək kimi məqsəd güdür;

- Ermənistan piyadalar əleyhinə minaların ləğv edilməsi üzrə konvensiyaya qoşulmaqdan imtina edir;

- Ermənistan hərbi və mülki Azərbaycan obyektlərini hədəfə almaq üçün öldürücü məqsədlərlə minalardan istifadə edir. Hətta minaların ən təhlükəli forması olan uşağın oyuncaqları formasında partlayıcı tələlərdən istifadə edir;

- Ermənistan kütləvi şə-

Rusiya tərəfindən isə böyük sayda hədiyyə formasında minalar qəbul edir;

- Ermənistan həmçinin piyadalar əleyhinə minaların ərazisindən tranzitini təmin edir və minaların böyük ehtiyatına sahibdir;

- "HALO Trust" xətti ilə işğal olunmuş ərazilərdə mina təmizləmə fəaliyyətinə cəlb olunan şəxslər sonradan hərbi təminatlı minalanma işlərinə cəlb olunurlar. Bu da ABŞ-in maliyyəsi ilə mina təmizləmə fəaliyyətinə cəlb olunmuş şəxslərin Azərbaycana qarşı mina müharibəsi aparması, mülki və hərbi şəxsləri hədəfə almasına səbəb olur.

Jurnalist araşdırması olaraq bu faktları təqdim edir və ABŞ-in Azərbaycandakı Səfirliyi və Dövlət Departamentindən bu sorğumuza cavab istəyirik.

□ "Yeni Müsavat"

Tramp hər an infarkt keçirə və iflic ola bilər

Amerika prezidentinin səhhəti təhlükədə; Amerikada sular durulmur

Amerika prezidenti Donald Tramp zaman-zaman əqli sağlamlığının yerində olmadığı və paranoyak olduğu ilə bağlı tənqidlərə məruz qalıb. Ötən həftələrdə yayımlanan "Atəş və Hirs" (Fire and Fury) adlı kitabda yer alan "Trampın əqli vəziyyətinin normal olmadığı" iddiaları ən çox müzakirə olunan məsələlərdən biri oldu. "Yeni Müsavat" Trampın əqli sağlamlığını ölçən testi nəzərinizə çatdırır.

"Euronews"-un məlumatına görə, Ağ Sarayın həkimləri Ziad Nəsreddinin 2005-ci ildə tapdığı və dünyada da çox yayılmış olan Moca testindən istifadə edib. Verilən qiymətləndirmə isə 30 bal üzərindən 26 olub və bu, Trampın beyni funksiyalarının normal olduğu mənasına gəlir. Dünyada bir çox dilə çevrilən bu "çətin testin" fərqli versiyaları da var. Bir səhifəlik qısa suallardan ibarətdir və yaddaşın funksiyasını, ziddlik potensialını, konsentrasiyanı, dil və hesab qabiliyyətini ölçür.

Test zamanı Trampa "qatarla velosiped arasındakı orta nöqtəni tapmaq" və "dəvə, su aygırı və aslan kimi canlılardan ibarət üç heyvanı müəy-

paralel hallandırılır.

Bu arada Trampa 2006-cı ildə münasibət yaşadığı iddia edilən porno ulduz Stormi Daniels münasibətlərinin bütün detallarını açıqlayıb. Onun 2011-ci ildə verdiyi müsahibə Tramp cəbhəsindən gələn təhdidlərə görə yayımlanmayıb.

Ancaq Stormi Danielsin jurnala verdiyi müsahibə sızdırılıb. Məşhur porno ulduzu bu müsahibədə yataq sirlərindən

danişib və ardınca da yalan maşınına girib. Jurnal işçiləri onun həqiqəti söylədiyini yalan maşını sayəsində anlayıblar. Müsahibəyə görə, Daniels Trampın yaşına uyğun bir performans göstərdiyini deyib. Həmin vaxt yenidən ata olan Trampa dəfələrlə görüşdüyünü deyən porno ulduz 2006-cı ildə başlayan münasibətlərinin 2010-cu ilə qədər davam etdiyini iddia edib.

İlk olaraq "Wall Street Journal" qəzetinin yaydığı xəbər Amerikada böyük sensasiya yaratdı. Xəbərə görə, Trampın heyəti prezident seçkilərindən 1 ay öncə Danielsə susmaq üçün 130 min dollar ödəyib. Daniels müsahibəsində deyib ki, Tramp onu qızı İvankaya bənzədib: "Bir dəfə mənə dedi ki, mən əhəmiyyət verilməsi lazım olan biriym və qızı kimi ağıllı, gözəlim".

Ağ Sarayda sağlamlıq nə-

zarətindən müsbət rəy alan ABŞ prezidenti Donald Trampın göstəricilərini izləyən müştəhil kardioloqlar isə "Ürəklə bağlı ciddi narahatçılıqlar var. Vəzifə başında infarkt keçirə bilər" xəbərdarlığını edib.

Ağ Evin həkimi Ronni L. Cekson Trampın əqli və fiziki yoxlama nəticələri barədə aşağıdakıları demişdi: "Ümumi sağlamlıq durumu fəvqəladədir. Prezident son 20 ildə daha sağlam qidalansaydı, 200 yaşına qədər yaşaya bilərdi".

"Nyu York Times" qəzetinə danışan Stanford Universiteti Tibb Fakültəsinin kardioloqu Dr. David Maron da deyib ki, əgər Tramp onun xəstələrindən biri olsa idi, infarkt keçirmə riski olduğu üçün narahat olardı. O, eyni zamanda Trampın durumu fəvqəladə gözəl olması ilə bağlı deyilənləri də təkzib edib.

Maron Ceksonun açıqlamalarının inkar edən tək kardioloq deyil. "Nyu-York Times" qəzetinə görə, Trampın çəkisi və idman etmədiyini nəzərə alınırsa, infarkt və ya iflic keçirmə riski böyükdür.

Scripps Araşdırma İnstitutunun kardioloqlarından həkim Erik Topolsa deyib ki, Trampın səhhətində yüksək xolestirindən qaynaqlanan problemləri görməzdən gəlmək mümkün deyil: "Mən onun sağlamlıq durumu üçün əsla "fəvqəladə" deməzdim. Bu göstəricilər "fəvqəladə" kimi qiymətləndirilməsi üçün yetərli deyil. Yaşı 70-dən artıq olan, obez və bədən hərəkəti etməyən bir kişidən danışırıq. Göstəriciləri qırmızı işiq

yandırmaq üçün yetərlidir".

Trampın sağlamlıq arayışında diqqəti çəkən məqam, yeni, əqli durumu ilə bağlı nəticə isə çoxlarını təəccübləndirib. İnsanlar onun əqli qabiliyyətinin lazımı səviyyədə olmadığını düşünürlər. Onun həkimi Cekson isə bildirib ki, Trampda hər hansı psixi əyinti olsaydı, psixi sağlamlıq sahəsində ixtisaslaşmış adamlar bu testin nəticələrində onu görərdilər: "Bu, kifayət qədər dəqiqdir. Prezident bütün tapşırıqları uğurla yerinə yetirib. Öz təcrübəmə güvənib deyə bilərəm ki, onun heç bir koqnitiv və ya psixi problemi yoxdur".

Həkim mətbuat konfransında iştirak edib. Cekson Trampın koqnitiv testinin nəticələrini səsləndirəndən sonra jurnalistlər buna sosial şəbəkədəki statuslarında etiraz ediblər. "Clown News Network"-dən Brayan Stelter Twitter-də sira-dakı səciyyəli məlumatı dərc edib: "Trampın tərəfdarları deyə bilirlər ki, onun psixoloji sağlamlığı haqda əndişələr həmişə cəfəngiyyat olub, guya, indi iş bağlanıb və nöqtə. Buna nə cavab vermək olar? Prezidentin peşəkarlıq yararlılığı haqda məsələ çox ciddidir. İnsan tamamilə sağlam, amma eyni zamanda yararsız ola bilər".

Belə çıxır ki, eyni zamanda həm yararlıdır, həm də yararsız. Budur, "həqiqət" deyən fizik xəbərlərə nümunə. "Həqiqətəbənzər görünürsə, deməli, həqiqətdir" iddiasını yada salır.

□ **Sevinc TELMANQIZI**
□ **Musavat.com**

“Turanbank”ın Bakıdakı filiallarından birinə basqın olub. Hadisə bankın Nizami küçəsi 53 ünvanında yerləşən Yasamal filialında qeydə alınıb. Daxili İşlər Nazirliyi Baş Mühafizə İdarəsinin əməkdaşları basqıncıni tərkisilah ediblər. Onun girov götürdüyü xanım kassir azad edilib.

Sabiq polis rəisi Mahmud Hacıyev deyir ki, banka basqın edən şəxsin əməli quldurluq kimi qiymətləndirilməlidir. “Fiziki zor tətbiq olunursa, fiziki zorun tətbiq olunmasına real zəmin varsa, bu əməl quldurluqdur. Onun kiməsə xəsarət yetirib-yetirməməsi də əməlin mahiyyətini dəyişmir. Kassirə xəsarət yetirib pulu götürsəydi də, özündən asılı olmayan səbəbdən pulu götürə bilməsəydi də, əməli quldurluqdur. Əlində odlu silah, soyuq silah olması da heç nəyi dəyişmir. Cəza təyini zamanı da məhkəmə basqın zamanı pul əldə olunub-olunmaması, kiməsə xəsarət yetirib-yetirməməsi deyil, sırf həmin əməli törədən şəxsiyyətini, ailə vəziyyətini, evvəllər məhkum edilib-edilməməsi nəzərə alınır. Cinayət Məcəlləsindəki maddələrin hamısında cəzanın aşağı və yuxarı həddi müəyyən olunub. Yeni hakim əməli qiymət verərkən ən aşağı, ən yuxarı və ya bu iki həddi çərçivəsində cəza təyin edə bilər”.

M.Hacıyev deyir ki, baş verən olay Azərbaycanda bankların normal mühafizə olunduğunu ortaya qoyub: “Azərbaycan krimonogen durumun yüksək səviyyədə olduğu ölkələr sırasına daxil deyil. Bu şəxs cibin-

“Şübhə doğuran adamları banka girərkən yoxlamaq lazımdır”

Mahmud Hacıyev: “Mühafizəçi peşəkardırsa, banka gələn və özünü şübhəli aparan şəxsi çoxsaylı müştərilər arasından seçə bilər”

də bıçaq banka girib. Onun hədə-qorxusuna adekvat reaksiya verilib və tərkisilah olunub. Bizlər də banklara girib müxtəlif xidmətlərdən istifadə edirik. Olur ki, 30-40 dəqiqə ərzində banka 15-20 adam gəlir və müəyyən xidmətdən istifadə edərək oradan gedir. Bankın qapısının ağızında dayanıb hər kəsin bir-bir yoxlamaq da düzgün de-

vil. O baxımdan ki, bu yoxlamalar banka gələnlərin sayında özünü göstərəcək, bankın təhlükəli bir yer olması fikri yarada bilər. Adamlar 5 dəqiqəlik iş üçün banka gəlib oranı tez də tərk etmək istəyirlər. Qapıda yoxlama növbəsi olacaqsə, hər dəfə adamları yoxlayacaqlarsa, bu müştərilərin sayına mütləq təsir edəcək. Əlbəttə ki,

banklarda mühafizə olmalıdır. Amma mühafizəçilər hər gələni deyil, şübhə doğuran şəxsləri nəzarətə götürüb lazımlı gəlsə, yoxlamalıdır. Banka gələn hər müştərinin yoxlamaq doğru deyil. Mühafizəçi peşəkardırsa, banka gələn və özünü şübhəli aparan şəxsi çoxsaylı müştərilər arasından seçə bilər. Mühafizə xidmətində çalışan peşəkarlar var ki, banka müəyyən cinayət törətməyə gələn şəxsə baxanda 80-90 faiz onun hansısa təhlükəli niyyətlə gəldiyini sezə bilərlər. Ümumilikdə isə Azərbaycanda bankların və filiallarının qorunması normaldır”.

Daxili İşlər Nazirliyinin məlumatı xidmətinin olayla bağlı yaydığı məlumata görə, Yasamal rayonu ərazisindəki banklardan birinə quldurluq yolu ilə basqın edərək, vətəndaşların həyatı üçün təhlükə törə-

dən silahlı şəxsin də cinayət başında yaxalanıb.

Belə ki, Yasamal Rayon Mühafizə İdarəsinin əməkdaşları tərəfindən qorunan banklardan birinin Yasamal filialından Mərkəzi Mühafizə Məntəqəsinə “həyəcan” signalı daxil olub. İdarənin əməkdaşları dərhal operativ reaksiya göstərərək hadisə yerinə çıxıb və quldurluq yolu ilə banka basqın edərək xəzinədarı bıçaqla hədələyib pul tələb edən şəxs tərkisilah edilərək tutulub. Saxlanılan şəxsəndən hadisə vaxtı istifadə etdiyi bıçaq da götürülüb və o, ərazi üzrə Yasamal Rayon Polis İdarəsinin 27-ci Polis Bölməsinə təhvil verilib. Bölmədə araşdırma aparılan zaman həmin şəxsin paytaxt sakini Nazim Məmmədov olduğu müəyyən edilib. Saxlanılan şəxs ətrafında araşdırmalar və zəruri istintaq tədbirləri davam etdirilir. “Hazırda Baş Mühafizə İdarəsi-

nin qüvvə və vasitələri ilə dövlət, eləcə də özəl mülkiyyətə məxsus 15024 obyekt, o cümlədən 5446 mənzil qorunur. Mərkəzləşdirilmiş mühafizə məntəqələrinin fəaliyyətinin genişləndirilməsi istiqamətində həyata keçirilən zəruri tədbirlər nəticəsində bu sistemlə qorunan obyekt və mənzillərin sayı 11851 vahid təşkil edib. Qeyd olunan obyektlər üzrə mühafizənin etibarlılığı 100 faiz təmin olunub. Odur ki, vətəndaşlar, sahibkarlar və ölkədə fəaliyyət göstərən xarici şirkətlərin nümayəndələri bilməlidirlər ki, mühafizə polisinin xidmətlərindən istifadə edən zaman, qurumun tabeliyində olan geniş maddi-texniki imkanların köməkliliyi və şəxsi heyətin sıralarında olan yüksək nəizam-intizamın nəticəsində, onların əmlakları cinayətkar qəsdlərdən etibarlı mühafizə edilir” - DİN-dən bildirilib.

□ **E.MƏMMƏDƏLİYEV**

Bayılda sürüşmə zonası aktivləşib - təhlükənin miqyası genişlənir

ETSN əməkdaşı: “Orada yamacı kəsmək, hansısa müdaxilə etmək, ev tikmək olmaz”

Bakıda sürüşmə zonaları yenidən aktivləşib. Bu barədə daha öncə də məlumat vermişdik ki, mövsümlə əlaqədar yağıntılardan olub, torpağın ağırlaşması, ərazilərə kanalizasiya sularının axıtılması nəticəsində Bakıda qədim sürüşmə zonalarında aktivlik yaranır.

Sürüşmə zonalarının kimlərsə tərəfindən satılması, bu ərazilərdə insanların ev tikərək yaşaması isə belə məqamlarda təhlükələrin miqyasını genişləndirir. Belə ki, artıq Bayıl ərazisində olan sürüşmə zonasının aktivləşməsi nəticəsində onlarla ailə təhlükə ilə üz-üzə qalıb.

Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin (ETSN) Milli Geoloji Kəşfiyyat Xidmətinin ge-

oloji planlama ekspedisiyasının dəstə rəisi Rafiq Həsənov APA-ya bildirib ki, Bayıl dərəsi istiqamətində əhali tərəfindən tikinti məqsədilə yamac şaquli kəşilib və bu, yamacın daya-

nıqlılığının itməsinə səbəb olub: “Bu səbəbdən və atmosfer yağıntılarının təsirindən yamacda sürüşmə - batma prosesi baş verib. Ərazidə müxtəlif ölçülü çatlar yaranıb”.

Dəstə rəisinin sözlərinə görə, sürüşmə ərazisi Bakı Televiziya Qülləsinin cənub-şərq istiqamətində, teleqüllədən 250-300 metr məsafədə yerləşir.

R.Həsənov qeyd edib ki, sürüşmə Bakı Televiziya Qülləsinə hər hansı təhlükəli vəziyyət yarada bilməz: “Çünki ərazidə relyef ele formadadır ki, bir-birinə hər hansı keçid yoxdur. Arada müəyyən məsafə var və teleqüllə üçün hər hansı bir təhlükə yoxdur”.

Ərazidə yaşayan sakinlər isə “Yeni Müsavat”a bildiriblər ki, əslində vəziyyət qeyd olunduğu kimi sadə deyil. Artıq torpaqda dərinliyi 4-5 metrə qədər olan çatlar yaranıb, evlər uçma təhlükəsi ilə üz-üzə qalıb. Sürüşmə zonasında məskunlaşanlar əsasən məcburi köçkünlərdir. Oradakı mövcud tikililər isə 1-2 otaqlı, kiçik daxmalardır. Məcburi köçkünlər bu ərazilərə 1990-cı illərdə gəliblər. Sözlərinə görə hər il ərazidə müəyyən qədər sürüşmə olur. Lakin bu il torpaqda yaranan çatlar daha ciddi və onların həyatları üçün təhlükədir. Məcburi köçkünlərin gedəcək yerləri olmadığı üçün harasa köçməyi düşünmürlər. Lakin oradakı təhlükənin də miqyasını anlayırlar.

Məsələ ilə “Yeni Müsavat”a danışan **Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin (ETSN) Milli Geoloji Kəşfiyyat Xidmətinin geoloji planlama ekspedisiyasının rəisi Əziz Qaralov** bildirib ki, orada təhlükə davam edir:

“Orada Fövqəladə Hallar Nazirliyinin əməkdaşları çalışaraq, müvafiq işlər aparılır. Biz orada 3 gün bundan öncə olmuşduq. Sürüşməyə meyilli zonanın daban hissəsində evlər tikilib, hazırda da orada yaşayış var. Elə əsas sürüşməyə səbəb olan amillərdən də biri yamacın dayanıqlılığının pozulmasıdır. Şaquli yamacdır 24-40 dərəcə arasında meyillik var. Onun aşağı hissəsini isə ev tikmək üçün kəsiblər. Nəticədə isə təbii olaraq kütlənin dayanıqlılığı itir, sürüşməyə meyilli olan ərazilərdə proses bir qədər də sürətlənir. Oranı kəsmək, hansısa müdaxilə etmək olmaz. Hər halda oradan sakinlərin köçürülməsini dövlət bilər. Hazırda FHN əməkdaşları çatlara torpaq dolduraraq, sürüşmənin qarşısını almağa çalışırlar. Müşahidə etdik ki, orada istinad divarına belə bitişik evlər var. Divarın özü isə sürüşmədən çat-çat olub. Təbii ki, evlərin də bəzilərində çat əmələ gəlib. 2000-ci ildə Bayılda çökmə prosesi baş verdi. O zaman bir həyatları üçün iş aparıb, geoloji xəritə hazırlayıb, sürüşməyə meyilli əraziləri konturlaşdırdıq. Yazmışıq ki, yamacı yükləmək, kəsmək, tikinti aparmaq olmaz. Söhbət bütün Bayıl ərazisindən gedir. Bununla bağlı mətbuatda da məlumatlar yayıb, hesabatlar vermişik. İndi bu əraziləri tikinti üçün kim verib, onu biz deyə bilmərik. Biz sadəcə olaraq geoloq olaraq üzərimizə düşən işləri görmüşük”.

Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsinin mətbuat xidmətindən “Yeni Müsavat”a bildirilib ki, məsələ onların da diqqətindədir:

“Orada məsələ ilə məşğul olan müvafiq qurumlar tərəfindən araşdırmalar aparılır. Dövlət tərəfindən digər sakinlərlə bağlı hansı tədbir görülməyə, bu, məcburi köçkünlərə də aid ediləcək. Çünki məcburi köçkünlər də bu ölkənin vətəndaşıdır və həmin ərazidə məskunlaşanlar təkcə məcburi köçkünlər deyil. Ona görə də problemlə bağlı məsələyə ümumi yanaşılacaq və bütün sakinlərlə bağlı eyni addım atılacaq”.

Bakinin digər ərazilərində də sürüşmə zonaları aktivləşib. Əldə etdiyimiz məlumata görə, Masazirdə “Zəli gölü” adlanan ərazidə də sürüşmə sahələrində aktivlik müşahidə edilir. Bu ərazidə olan sürüşmə zonasında torpağın çökməsi müşahidə edilir.

Qeyd edək ki, Bakıda Əhmədli şosesi, Zığ şosesi, Binəqədi, Bayıl, Badamdar, Masazir gölünün ətrafında - ümumilikdə təxminən 20 yerdə böyük sürüşmə sahəsi var. Həmin sürüşmə sahələrində 150 mindən çox əhali məskunlaşıb. Bu ərazilərdə sürüşmə sahələri geniş yayılıb və həmin ərazilər sürüşmə baxımından təhlükəli hesab edilir. Mütəxəssislərin sözlərinə görə, son 20-25 ildə Bayıl yamacında sürüşmə sahəsi daha da artıb.

□ **Əli RAİS**
“Yeni Müsavat”

Bu il Azərbaycanda yas mərasimlərində yeməklə ehsanlara qadağanın tətbiqinin 4 ili tamam olacaq. Artıq Bakının bir çox qəsəbələrində, o cümlədən ölkənin bir çox rayonlarında ehsan süfrələri verilmir. Ən son olaraq sentyabrın 1-dən etibarən Bakının Şağın kəndində yas mərasimlərində yeməklə ehsan süfrələri qadağan edilib.

Ardınca isə Gəncə və ətraf rayonlarda, o cümlədən Tərtər və Bərdə rayonlarında yerli icra hakimiyyətlərinin tapşırığı ilə rayonların ərazilərində yas mərasimlərində yemək süfrələri qadağan edilib. Ancaq hələ də ölkənin bir çox yerlərində, o cümlədən Bakıda yas mərasimlərində yemək verilir. Baxmayaraq ki, hələ 2009-cu ildə isə QMI-də bu barədə tövsiyə məqsədli çağırış edib. Eləcə də mətbuatda, cəmiyyət arasında əksər insanlar yemək süfrələrinə qarşı olduğunu bildirir, qadağanı dəstəkləyir. Ancaq bütün bu çağırışlar necə deyərlər, yetersiz qalır.

Əksinə, neft gəlirlərinin artdığı və manatın dəyərinin yüksək olduğu dövrdə digər sahələrdə olduğu kimi, ehsan süfrələrində də israflıq elementləri artıb. Bakıda daha əvvəl mövcud olan çadırlarda mərasim təşkil edilməsi ənənəsinə "xeyir-şər evləri" əlavə olunub və qiymətlər daha da

qalxıb. Son illərdə Bakıda sürətlə artan "xeyir-şər evləri" böyük gəlir gətirən ehsan biznesinə çevrilib. Bu isə bir neçə amillə izah olunur.

Əsasən də Bakıda bu sahə monopolizasiyaya çevrilib, bir sıra "mərasim evləri" təşkil olunub, bahalı süfrələr təşkil olunur. Yəni bu iş həm də maddi qazanc yeri olduğu üçün bunun arxasında maraqlı şəxslər var. İkinci mühüm amil ehsan süfrələrinin bir növ ənənəyə çevrilməsi və insanların bunu bir öhdəlik, dünyadan köçmüş yaxınları qarşısında borc hesab edirlər.

Halbuki israflı, böyük pul xərclənən dəbdəbəli ehsan süfrələrinin İslam dini ilə əlaqəsi yoxdur. Çünki İslam dini dünyadan köçən müsəlman üçün 4 əsas şərtin yerinə yetirilməsini vacib bilir. Bunlar - dünyadan köçmüş şəxsin cəsədinin yuyulub qusul verilməsi, kəfənlənməsi və meyit namazı qılınacağından sonra dəfn olunması.

Ehsan qadağasını "qadağan" edən 2 faktor - biznes marağı, ənənə...

Daha çox sovet dövründə formalaşmış yas adətlərindən imtina üçün insanların yanaşmasının dəyişməsinə də ehtiyac var

Bu əməllərin yerinə yetirilməsi hər bir müsəlman üçün vacibdir. Yerdə qalan məclislər, ehsan süfrələri zamanla formalaşmış adətlərdir ki, dinlə heç bir əlaqəsi yoxdur. Hətta bəzi hökmlərə əsasən, dünyasını dəyişmiş adamın evində ilk günlərdə yemək bişirilməsi tövsiyə olunmur, yaxın qohum və qonşuların yemək gətirməsi məsləhət görülür. Bu da yasa batmış insanların ikinci bir işlə yüklənməməsi üçündür. Ancaq Azərbaycanda demək olar ki, bu qaydanın əksi icra olunur, əksər bölgələrdə dünyasını dəyişən şəxsin ailəsi ilk gündən cəsəddən daha çox ərzaq, yemək, çadır tədarükü ilə məşğul olur.

Bir çox bölgələrdə isə yas mərasimlərində ehsan süfrələrinin müdafiəsinin daha praktik səbəbləri var. Çünki yas sahibi ehsan verərkən pul yığır və məclisin bütün xərclərini bununla qarşılayır. Bu səbəbdən də bir çox bölgələrdə insanlar qadağaya qarşı çıxır, bu qadağanın əksinə, kasıb ailələrə zər-

bə olduğunu iddia edir. Hər halda bu iddiada həqiqət payı var və dövlətin qəbir yerləri, dəfn və sair kimi məsələlərdə vətəndaşlara xidmət işini təşkil etməsi son nəticədə dünyadan köçənün yükünü ailəsinin üzərinə qoyur.

İstənilən halda ehsan süfrələrinin nə dini, nə də milli adət-ənənələrə görə əsası yoxdur. Daha çox sovet illərində formalaşmış yas adətlərindən imtina, insanların yanaşmasının dəyişməsinə ehtiyac var. Ancaq qeyd olunan səbəblərə görə bu işləri "aşağıdan" etmək mümkün olmadı, daha doğrusu bəzi kəndlər istisna olmaqla, insanların öz təşəbbüsü ilə ehsan süfrələrindən imtinası baş tutmadı. Və daha sonra hökumət özü bu sahəyə müdaxilə etməyə qərar verdi.

İlk dəfə 2014-cü ilin avqustunda hökumət bütün ölkə boyu mübarizəyə başlayıb. Bütün ölkə boyu ehsan süfrələri qadağan olunub, qadağaya riayət etməyənlərin təşkil etdiyi məclisdən ərzaq və yemək müsadirə

edilib. Hətta bəzi rayonlarda bu işə polis, icra və bələdiyyə orqanları cəlb olunub. Ancaq sonradan gözlənilmədən QMI hökumətinin bu addımına qarşı çıxıb.

Ancaq hökumət orqanları qadağaların sadəcə tövsiyə xarakterli olduğunu bildirir. İnsafən qeyd etmək lazımdır ki, inzibati metodlarla olsa da, müəyyən müsbət təsirləri var. Yeri gəlmişkən, qadağa tətbiqi olunan rayonlarda ət istehlakı ciddi şəkildə azalıb. Hazırda ölkənin bir çox bölgələrində ehsan süfrələri artıq sadəcə şəkildə təşkil olunur. Bu barədə Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsindən qəzetimizə verilən məlumata əsasən Naxçıvan, Gəncə və Naftalan şəhərlərində, eləcə də Füzuli, Lerik, Ağdaş, Astara, Siyəzən, Goranboy, Tərtər, Bərdə, Ağdam, Qəbələ rayonlarında əhalinin mütləq əksəriyyəti yas mərasimlərini sadəcə qadağan olub, qadağaya riayət etməyənlərin təşkil etdiyi məclisdən ərzaq və yemək müsadirə

suvar, Şəki, Şəmkir, Oğuz və digər rayonlarda əhali yas məclislərini əsasən sadəcə şəkildə icra edir. Dövlət Komitəsi hazırda bölgələrdə bu istiqamətdə həyata keçirilən maarifləndirmə tədbirlərini davam etdirir.

Ancaq müşahidələrimizə əsasən israflı ehsan süfrələrinin tamamilə ləğv olunması bu istiqamətdə inzibati tədbirlərlə yanaşı, maarifləndirmə işlərinin paralel aparılması, həmçinin yaşla bağlı süni xərclərin (qəbir yerləri, baş daşları, meyit yuyulması, molla xidməti və sair) dövlətin öz üzərinə götürməsi və nəhayət nüfuzlu şəxslərin, o cümlədən dövlət məmurlarının, mədəniyyət və ictimai xadimlərin nümunə olması lazımdır.

Həm israflı ehsan süfrəsi, həm də bahalı başdaşı qoyulmasından imtina etmək üçün yalnız qadağa kifayət deyil, eyni zamanda ciddi maarifçi təbliğata və müsbət nümunələrə ehtiyac var.

□ **Kənan RÖVSƏNOĞLU,**
□ **"Yeni Müsavat"**

Televiziyanın öz təbliğat gücünü saxlamasının 8 səbəbi

Tənqid edə-edə, bəyənməyə-bəyənməyə yerli kanalları izləmənin sirri...

Son illər internet üzərindən yayımlanan kanalların sayı artıb. Hər gün bir yenisi yaranan saytlar, sosial şəbəkə üzərindən gerçəkləşən media layihələri, canlı müsahibələr də çoxalmağa davam edir.

İnsanlar üçün informasiya kanallarının sayı hər nə qədər artsa da, televiziya baxmaq ənənəsi yox olmayıb. Xüsusən də Azərbaycanda insanlar üçün yerli kanallar hələ də öz populyarlığını itirməyib. Orta yaşlı insanların üstünlük təşkil etdiyi kontingent televiziyalardan vaz keçmir.

Bəzən bir neçə ay əvvəl hansısa verilişə çıxan ekspert insanları aylar sonra belə həmin verilişə xatırlayır. Azərbaycanda populyarlığın göstəricisi, eləcə də hərəkətvericisi televiziya ekranlarına çıxmaqdır.

Onlar yerli kanallardakı

tok-soulardan xəbərdardır, şou biznes xəbərlərini, yerli serialları izləyir və xəbərləri bir qayda olaraq televiziyaadan alırlar. Bu isə istər-istəməz sual yaradır: televiziyanın vazkeçilməzliyi nədədir? Bu qədər alternativlərin fonunda Azərbaycan insanı üçün televiziyanın hələ də cazibədarlığını qoruyub saxlamasının səbəbi nədir?

Media eksperti Rəşid Hacı hesab edir ki, bu durum mədəni, texniki və psixoloji amillərin məcmusudur. Onun dediyinə görə, hər evdə evin bəzəklerinden olan TV aparatı var və bu aparatlarda nəyisə izləmək

kompyuter, ya da telefon ekranından izləməkdən daha rahatdır: "İnternet üzərindən yayılan məzmunun televiziya aparatında izlənməsi imkanı hər aparatda yoxdur. Hər evdə internet də yoxdur. Ya da zəifdir. Üstəlik, internet üzərindən yayılan və Azərbaycanla bağlı sistemli, ciddi mövzu və məzmun dolu proqramlar və kanallar yoxdur. Fragmentar, qeyri-ardıcıldır. Olsa belə, hökumət onları bloklaydığından, adi adamların bu blokları aşırıb onlara baxmaq imkanı yox".

R.Hacı hesab edir ki, məhz bu səbəblərdən insanlar ənənəvi kanallara baxırlar: "Tənqid edə-edə, bəyənməyə-bəyənməyə yerli kanalları izləmələri-

nin səbəbi isə seçimin yox kimi olmasıdır".

Psixoloqlar isə insanların televiziya izləməsinin arxasında ilqinc səbəblər olduğunu iddia edirlər. Bu səbəblərdən **birincisi** - "hər kəsin etdiyi şeyi etmək" instinktidir. Burada məqsəd dostlarımızın izlədiyi və haqqında danışdığı veriliş, serial, filmləri qaçırmamaqdır.

Növbə ilə digər səbəblərə keçək:

2. Gün ərzində hardasa bütün enerjimizi verdiyimiz bir işdə çalışandan sonra istirahət etmə ehtiyacına girdiyimiz, amma nələrsə izləmədən sadəcə, oturmaq çətin gəlir. Çünki sakitməyə yerli kanalları izləmələri-

dən gələn düşüncələri fərq etməmiş olursan, onlardan qaçma ehtiyacı yaranır. Zehninizdəki düşüncə səsindən qorxmanız, onlardan qaçmanızda gərəkdir yoxdur.

3. Bağçasız evlərdə, dörd divar arasına qapadılan uşaqların canlı, həyəcanlı enerjisinin azaltmaq, sakitləşdirmək üçün.

4. "Arxada bir səs olsun" düşüncəsi ilə televiziya izləyənliyimiz var. Səhər yuxudan qalxan kimi televizor açanlarınsəssizlikdən, zehnimizdəki düşüncə səsindən qorxmağa, qaçmağa gərəkdir olmadığını deyirlər.

5. "Tək başına yemək yeməyi sevmirəm" düşüncəsinə inanıb, təkbaşına yemək yeyəndə televizoru açanlar var. Halbuki bədən yeməyin dadını

çıxarmalıdır. Elmi araşdırmalar sübut edib ki, təkbaşına yemək yeyəndə insan səssiz olur və bu halda yemək daha doyurucu hala gəlir.

6. Kiçik yaşlarda evdə TV-yə baxmasına icazə verilməyən şəxslər öz evləri olanda TV izləmənin onları daha azad hiss etdirdiyi qənaətindədir.

7. Bütün gün kompyuterin qabağında, əlində telefonla gün keçirənlər üçün günün sonunda televizora baxmaq bir qədər rahatlıq gətirir. Çünki televizor ekranı böyükdür və insanın gözü-nü nisbətən az yorur.

8. Dil öyrənmək, bəzi yeni məlumatları izləmək istəyənlər, eləcə də sənədli film həvəskarları üçün televiziya çox praktik variantlardan biridir.

□ **Sevinc TELMANQIZI,**
□ **"Yeni Müsavat"**

Çoban həmkarını güllələyib öldürdü - it üstündə...

Daxili İşlər Nazirliyi Şamaxıda baş verən qətl hadisəsi barədə məlumat yayıb. Nazirliyin mətbuat xidmətindən musavat.com-a verilən məlumatda bildirilir ki, polis və prokurorluq orqanları əməkdaşları tərəfindən peşəkərlə həyata keçirilən təxirəsalınmaz istintaq hərəkətləri və əməliyyat-axtarış tədbirləri nəticəsində Şamaxı rayonu ərazisində törədilən qətlin üstü "isti izlər"lə açılıb.

Yanvarın 18-də Şamaxı şəhər sakini Zaur Hacıyevin odlu silahla qətlə yetirilməsi barədə daxil olan məlumat əsasında rayon Polis Şöbəsi və prokurorluğunun əməkdaşları tərəfindən məhkəmə-tibb ekspertinin iştirakı ilə hadisə yerinə və meyitə baxış keçirilib, maddi sübutlar götürülüb və digər zəruri prosesual hərəkətlər aparılıb.

Hadisə yerindən nömrəsi silinmiş "TOZ-16" markalı tüfəng götürülüb.

Faktla əlaqədar Cinayət Məcəlləsinin 120-ci (qəsdən adam öldürmə) maddəsi ilə cinayət işi başlanılıb.

Araşdırmalarla "Acidərə" adlanan ərazidəki fermada çobanlıq edən Zaur Hacıyevi qonşu fermada yaşayan Natiq Bünyadovun münaqişə zəminində tüfəngdən açdığı atəşlə qətlə yetirməsi müəyyən edilib və o, saxlanılaraq istintaqa təhvil verilib.

"Report"un yerli bürosunun məlumatına görə, qətlə yetirilən çoban Zaur Hacıyevin itini Natiq Bünyadovun itini öldürüb. Bu günə qədər N.Bünyadov da Z.Hacıyevin yaşadığı evə gələrək ov tüfəngi ilə onun itini öldürüb. Sonradan hər iki çobanın arasında mübahisə yaranıb və N.Bünyadov Zauru ov tüfəngindən 7 dəfə atəş açıb. Z.Hacıyev hadisə yerində ölüb.

N.Bünyadov hadisə yerindən qaçsa da polis əməkdaşları tərəfindən saxlanılıb.

İt gözdirən qardaşları bıçaqlayan gənc 6 il yarım həbs edildi

Küçədə it gözdirən qardaşları bıçaqlayan şəxsin məhkəməsi başa çatıb. Musavat.com xəbər verir ki, Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsində qəsdən sağlamlığa ağır xəsarət yetirməkdə təqsirləndirilən 1985-ci il təvəllüdü Məlikov Elşən Tahir oğlunun cinayət işi üzrə məhkəmə iclası yekunlaşıb.

Hakim Tamilla Nəsrullayevanın sədrliyi ilə baş tutan prosesdə hökm oxunub.

Hökmə əsasən Elşən Məlikov 6 il 6 ay müddətinə azadlıqdan məhrum edilib.

Qeyd edək ki, hadisə Maştağa qəsəbəsində baş verib. Elşən Məlikov yaşadığı məhəllədən keçən Elxan Əhmədov və Mahir Əhmədovla mübahisə edərək onları bıçaqlayıb.

Səbəb isə Əhmədov qardaşlarının gözdirədiyi itin yoldan keçən sakinlərə hürməsi olub. E.Məlikov itin sahibinə iradını bildirib və iti oradan aparmalarını istəyib. Bu irada görə tərəflər arasında mübahisə başlayıb.

Əhmədov qardaşları əlbəyaxa olan zaman E.Məlikovun bıçaqlı hücumuna məruz qalıblar. Hər iki qardaş yaralı vəziyyətdə xəstəxanaya çatdırılıb, onların həyatını xilas etmək mümkün olub.

Xuliqanlıq niyyəti ilə adam bıçaqlamaqda ittiham edilən E.Məlikov özünü qismən təqsirli bilib. Ona Cinayət Məcəlləsinin 126.2.3, 126.2.4 və 221.3 maddələrlə ittiham irəli sürülüb.

Zərərçəkmişlər E.Məlikovdan şikayətçi deyillər.

□ İ.MURADOV

Almaniyada şok olay: azərbaycanlı ailə polisi girov götürdü

Yanvarın 18-də Almaniyada azərbaycanlı ailə böyük silahlı insidentə səbəb olub. Lent.az-a istinadən xəbər verir ki, bu ölkəyə sığınacaq üçün müraciət etmiş azərbaycanlı ailəyə oturma icazə verilmədiyi üçün hüquq-mühafizə orqanları həmin ailəni ölkədən deport etmək barədə qərar qəbul edib.

Ötən gün gecə saat 03:30-da azərbaycanlı ailənin yaşadığı evin qapısını döyən alman polisi onları ölkədən çıxarmaq üçün gəldiklərini bəyan edib. Lakin Almaniyalı tərki etmək istəməyən ailə polisini bu qərarına müqavimət göstərib. Nəticədə böyük insident baş verib. Ailənin başçısı - evin kişisi onları zorla evdən çıxarmaq istəyən alman polisinin silahını əlindən alıb və onu girov götürüb. Daha sonra o, havaya bir neçə dəfə atəş açıb.

Nəticədə hadisə yerinə xüsusi təyinatlı polisler çağırılıb. Xüsusi təyinatlı polisler azərbaycanlı kişinin girov götürdüyü iki nəfəri xilas edə bilib və onu həbs edib.

Lakin hadisələr bununla da yekunlaşmayıb. Bunun ardınca evin xanımı əlinə aldığı bıçaqla özünə ağır xəsarətlər yetirməyə başlayıb. Qadın daha sonra xəstəxanaya çatdırılıb. Polisleri girov götürən azərbaycanlı kişi isə həbs edilib.

Sumqayıtda ər arvadının başını yardı, sonra bıçaqladı

Sumqayıt şəhərində ailə münaqişəsi zəminində kişi öz həyat yoldaşını döyərək bıçaqlayıb. "Report"un yerli bürosu xəbər verir ki, hadisə şəhərin 18-ci məhəlləsində yerləşən 2 saylı yataqxanada baş verib.

Sumqayıt şəhər sakini, 1982-ci il təvəllüdü Vəliyeva Ulduz Nazim qızı yaşadığı ünvanda vəhşicəsinə döyülərək bıçaqlanıb. Zərərçəkmişin dediyinə görə, hadisəni onun həyat yoldaşı törədib. Kişi əvvəlcə saxsı qabla qadının başını yarıb, ardınca onu sağ qolundan bıçaqlayıb.

Yaralı ağır vəziyyətdə xəstəxanaya çatdırılıb və əməliyyat olunub. Hazırda vəziyyətinin orta-ağır olduğu bildirilir.

Faktla bağlı araşdırma aparılır.

Bakıda tıxac problemini necə həll etməli..

Ərşad Hüseynov: "İctimai nəqliyyatı elə hala gətirmək lazımdır ki, insanlar fərdi maşınlarından az istifadə etsin"

Bir neçə il öncə Xəzər dənizinin üzərindən körpü və Neftçilər prospektinə paralel olaraq Milli Parkın altından yeraltı tunel inşa ediləcəyi haqda xəbərlər dolayıdır. Dənizin ortası ilə Sıxlar qəsəbəsindən Zığa qədər uzanacaq körpü şəhərə daxil olan avtomobillərin vaxt və yənaçacaq itkisi etmədən mənzil başına çatmalarına kömək olacağı və beləcə tıxac probleminin aradan qaldırılacağı bildirilib.

Qərb və cənub tərəfdən gələn nəqliyyat vasitələri inşa ediləcək körpü vasitəsilə Abşeron yarımadasının digər nöqtəsinə qədər hərəkət edə biləcəkdirlər. Azərbaycan neft gəlirlərinin azalması körpünün tikintisini təxirə saldığı. Bu layihə olduqca bahalı, 4 milyardlıq bir layihə idi. Hazırda neftin qiyməti yenidən yüksəlib. Azərbaycan neftinin qiyməti 72 dollardır. Manatla isə bu Azərbaycan büdcəsinə 120 manat gəlir gətirəcəkdir. Neftin qiymətinin yüksəlməsi ilə radan əldə ediləcək gəlirlə Xəzər üzərindən tikiləcək körpü layihəsinin yenidən gündəmə gələ bilirmi?

Bir sıra ekspertlər bu layihənin inşasının Bakının tıxacdan xilas olması üçün ideal bir variant olduğunu düşünsə də, bunun əksini düşünenlər, bu gün üçün bu layihəyə pul xərclənməsinə lazımsız hesab edirlər. Milyonlar xərclənəcək körpü tikməyə xərçəli ölkələrin praktikasından istifadə edərək də tıxac probleminin qarşısını almağın mümkün olduğunu düşünülür.

Maraqlıdır, Bakını tıxacdan xilas etmək üçün bu dəniz üzərində körpü tikintisi proyektini yenidən gündəmə gələ bilirmi?

Hüquqşünas və yol hərəkəti üzrə ekspert Ərşad Hüseynov bu gün üçün dəniz üzərindən körpü məsələsinin aktual olmadığını və buna pul xərcləməyə dəymədiyini dedi: "Mən bir vətəndaş olaraq bu məsələnin gündəmə gəlməsini istəməzdim. Çünki Bakıdakı nəqliyyat axınlarına diqqət etsək görərik ki, bir o qədər sərmayenin bu layihəyə qoyulmasına dəyməz. Körpü, tunel, bunlar elə bir nəqliyyat kommunikasiyalarıdır ki, tikməklə bitmir. Bunu saxlamaq tikməkdən də baha başa gəlir. Xüsusilə də dəniz üzərində olan kommunikasiyalar daha çox vəsait tələb edir. Bu gün Azərbaycanın magistral əhəmiyyətli avtomobil yollarının bəzilərinə sovet dövründən, 60-70-ci illərdə tikilən körpülər var. Məsələn, Kür çayının üstündəki körpü, Salyanda Ələt-Astara-İranla sərhəd yolundakı körpü, Şirvan-Bəhərmətəpə, işğal olunmuş rayonlardakı körpülər, İsmayıl Ərazisində kiçik çaylar üzərindəki körpülərin hamısı 70-ci illərdə tikilmiş körpülərdir və onlar artıq ömrünün başa vurub. Gərək həmin körpüləri ya-

«Bakcell» və PwC xüsusi qayğıya ehtiyacı olan uşaqları dəstəkləmək üçün səylərini birləşdirir

Azərbaycanın ilk Mobil Operatoru və Aparıcı Mobil İnternet Proвайderi «Bakcell» şirkəti özünün «Bakcell» Stars» Korporativ Sosial Məsuliyyət proqramı çərçivəsində «Azərbaycana Birgə Yardım» (UAFA) təşkilatı ilə birgə həyata keçirdiyi "İncəsənət vasitəsilə ünsiyyət" layihəsinin yeni mərhələsinə start verib.

Bu il, «Bakcell» şirkəti xüsusi qayğıya ehtiyacı olan uşaqlar üçün bərabər hüquq və imkanların təmin edilməsi, asudə vaxtlarının səmərəli təşkili və cəmiyyətə tam inteqrasiya olunmalarının təmin edilməsinə yönəlməmiş bu layihənin həyata keçirilməsi üçün aparıcı beynəlxalq peşəkar xidmətlər şirkəti olan "PwC Azərbaycan" ilə səylərini birləşdirir. «Bakcell» və PwC şirkətlərinin əməkdaşlığı sayəsində bu layihə üzrə bütün fəaliyyətlər maliyyələşdirilərək daha çox uşağa dəstək olmağa imkan yaradacaq.

"Biz inanırıq ki xüsusi qayğıya ehtiyacı olan bütün uşaqlar cəmiyyətimizin tam hüquqlu üzvləridir. «Bakcell» şirkəti olaraq bu uşaqların öyrənməsi, yeni bacarıqlar əldə etməsi və həttə yaradıcılıqla məşğul olmasına imkan yaratmaq üçün əlimizdən gələni edirik. Bizim əsas məqsədlərimizdən biri də bu gözəl balalarımıza həyatda öz yerlərini tapmaqda, cəmiyyətin vacib bir hissəsinə çevrilməkdə və parlaq gələcəyə addımlar atmaqda dəstək göstərməkdir. Bu səbəbdən, sevindirir ki bu il PwC şirkəti "UAFA"-nı və bu uşaqları dəstəkləmək üçün səylərini birləşdirmək təklifimizi böyük məmnuniyyətlə qəbul etdi. Əminəm ki, bu əməkdaşlıq nəticəsində biz daha çox uşağı sevindirməyə nail olacağıq" deyir, «Bakcell» şirkətinin baş icraçı direktoru Nikolai Beckers bildirib.

"İncəsənət vasitəsilə ünsiyyət" layihəsinin yeni mərhələsi "UAFA"-nın Xaçmaz və Yasamal İcma Əsaslı Reabilitasiya (İƏR) mərkəzlərindəki xüsusi qayğıya ehtiyacı olan uşaqlar üçün yeni imkanlar təmin etmək məqsədi daşıyır. Layihə zamanı 80 nəfərdən çox uşaq öz maraq və seçimləri əsasında yeni bacarıqlara sahib olmaqla yanaşı, istedadını müxtəlif tədbirlərdə nümayiş etdirə biləcəklər.

"PwC Azərbaycan" şirkəti olaraq biz müxtəlifliyə hörmətlə yanaşır və dəyər veririk. Biz əminik ki, müxtəlif mənşəli və müxtəlif düşüncəyə malik insanları bir araya gətirərək vətəndaşlarımızı və cəmiyyətimizə daha böyük dəyər bəxş etməyə nail olacağıq. Bizim Bakıdakı ofisimizdə də fiziki məhdudiyətləri olan insanlar çalışır və bununla yanaşı biz Azərbaycanın istedadlı uşaqlar və gənclərinin inkişafı üçün əlimizdən gələni edirik", deyir "PwC"-nin idarəedici partnyoru Mövdlən Paşayev bildirib.

«Bakcell» şirkətinin UAFA təşkilatı ilə sıx əməkdaşlığı 2010-cu ildən başlayıb və həmin vaxtdan bu günə qədər olan müddət ərzində "UAFA"-nın Gəncə, Xaçmaz və Yasamal İcma Əsaslı Reabilitasiya (İƏR) mərkəzlərində təşkil edilmiş dram, rəqs, rəsm və yaradıcılıq dərnlərində 1000 nəfərdən artıq uşaq bəhrələnilib. Həmin dərnlərdə iştirak edən uşaqlar müxtəlif tədbirlərə dəvət olunub öz bacarıqlarını böyük həvəslə nümayiş etdirməklə özlərinə və onları alqışla qarşılayan tamaşaçılara böyük sevinc hissi bəxş edirlər. Layihə çərçivəsində təşkil olunan dərnlər cəmiyyətdə sağlamlıq imkanları məhdud uşaqlara və əlilliyə qarşı münasibəti dəyişir və bu uşaqların cəmiyyətə tam inteqrasiya olunmalarının təmin edilməsinə kömək edir.

Elan

Shah Syed Muhammad Aliyev Azərbaycan Respublikasının ərazisində daimi yaşamaq üçün verilmiş icazə vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

□ Günel MANAFLI,
"Yeni Məsəvat"

2018 -ci ilin Qarabağ mövzusunda ilk görüşü reallaşdı. Yanvarın 18-də Azərbaycan və Ermənistan xarici işlər nazirləri - Elmar Məmmədov və Edvard Nalbəndyan Polşanın Krakov şəhərində bir araya gəldilər. Müzakirələr ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədrlərinin iştirakı ilə aparıldı.

Ancaq Ermənistanda yeni baş nazir və prezidentlik uğrunda siyasi rəqabətin mübarizənin qızıışması və həlledici mərhələyə keçməsi, üstəlik, münaqişənin həllinə vasitəçilərin irreal yanaşması fonunda bu görüşdən də hansısa pozitiv nəticələr gözləməyə dəymirdi. Sərkisyan rejimi şəksiz ki, hazırda Dağlıq Qarabağ konfliktini ilə bağlı hər hansı irəliləyişi şərtləndirən güzəştə hayında deyil. Politoloqların da məsələyə baxışını mövcud reallıqların diktəsi şərtləndirir.

Azərbaycanın prinsipial və qəti mövqeyi bəllidir. Biz bunu dəfələrlə səsləndirmişik. Düşünürəm ki, bu istiqamətdə mövqeyimiz dəyişilməz olaraq qalacaq.

Nazirlərin görüşünün 2018-ci ildə keçirilən ilk görüş olmasına da diqqəti yönəldən politoloq deyib: "Onu da unutmamaq olmaz ki, görüş Minsk Qrupu həmsədrlərinin iştirakı ilə keçirilib. Əlbəttə, həmsədrlər müəyyən təkliflər irəli sürməlidirlər. Onların iştirakı formal yanaşma ilə məhdudlaşmamalıdır. Onlar anlamalıdır ki, beynəlxalq hüquq normalarına əməl edilməlidir. Çünki Azərbaycan təcavüzə məruz qalıb, 1 milyon qaçqın və məcburi köçkün var".

"Yeni Müsavat" xatırladı ki, bu günlərdə Rusiya xarici işlər naziri Sergey Lavrov Moskvada ilini yekunlarına dair keçirdiyi mətbuat konfransında Qarabağ münaqişəsinin tənzimlənməsi barədə sualı cavablandırarkən əsas məsələnin təmas xəttində vəziyyətin sabitləşməsi üçün əlavə addımlar atmaqdan ibarət olduğunu bildirdi və əlavə edib: "Bu, həm də siyasi tənzimləməyə keçid üçün şərait yaradacaq. Bu məsələni bir sənəd vasitəsilə həmişəlik həll etmək mümkün deyil. Məsələyə mərhələli şəkildə yanaşmaq lazımdır. Mərhələli yanaşma münaqişənin qəti tənzimlənməsi və Dağlıq Qarabağın statusu ilə əlaqədar hansı məsələləri dərhal həll etmək mümkün olduğunu və hansı məsələlərin həlli üçün əlavə müzakirələrə ehtiyac olmasını göstərəcək, bunun yollarını müəyyən edəcək".

Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətinin rəhbəri Hikmət Hacıyev isə Azərbaycan tərəfinin Lavrovun Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin mərhələli həllinə dair açıqlamasını alqışladığını bildirib.

Bu arada Minsk Qrupu həmsədrləri fevralın əvvəlində regiona səfər edəcəkləri bəlli

Təzə ildə təzə görüş - köhnə nəticə: Qarabağ ritorikası dəyişməz qalır

Azərbaycan və Ermənistan XİN başçılarının budəfəki görüşü də əvvəlkilərdən fərqlənmədi - səbəb; İrəvanın seçki bəhanəsi ilə aprelə kimi götürdüyü "taym-out" müharibə riskini daha da artıracaq; keçmiş amerikalı həmsədr: "Müharibə hər an qızıışa bilər..."

olub. Musavat.com-un məlumatına görə, xarici işlər naziri Elmar Məmmədov bu haqda Krakov görüşünün nəticələri barədə KİV-in sorğusuna cavabında bildirdi. Nazir qeyd edib ki, müzakirələri davam etdirmək məqsədilə həmsədrlər fevralın əvvəlində regiona səfər edəcəklər: "Ümumi yanaşma ondan ibarətdir ki, münaqişənin həllində irəliləyiş əldə etmək və regionda sülh və sabitliyi təmin etmək üçün daha intensiv, substantiv və məntiqli danışıqlar davam etdirilməlidir".

İstisna deyil ki, budəfəki səfər zamanı həmsədrlər prezidentlərin növbəti görüşünü təşkil etmək barədə də fikir mübadiləsi aparacaqlar. Hərçənd Serj Sərkisyan yalnız martın 1-dək formal prezident kimi qalacaq. Yeni əslin-

də Azərbaycan tərəfi qarşı tərəfdən yeni prezidentlə təmas qurmali olacaq. Demək, onsuz da səmərəsiz olan danışıqlarda faktiki, daha bir sünəni taym-out götürüləcək. Sülh prosesinin uzanması isə müharibə risklərini adekvat şəkildə gücləndirməkdədir.

"Dağlıq Qarabağ münaqişəsi zonasında yeni gərginlik regional fəlakətə çevrilə bilər". Bunu isə Beynəlxalq Böhran Qrupu proqramının Avropa və Mərkəzi Asiya üzrə rəhbəri Maqdalena Qrono deyib. O, hesab edir ki, Ermənistan və Azərbaycanın müvafiq olaraq Rusiya və Türkiyə ilə müdafiə, strateji tərəfdaşlıq və qarşılıqlı dəstək üzrə müqavilələrini nəzərə alırsa, ən pis halda regional fəlakətə səbəb olacaq

yeni gərginliyin qarşısını diplomatiyanın ala biləcəyinə dair ümid var.

O, həmçinin xatırladı ki, Azərbaycan və Ermənistan prezidentlərinin ötən ilin oktyabrında keçirilən görüşü zamanı onlar substantiv danışıqların aparılmasına, təhlükəsizlik və etimad yaratma tədbirlərinə sadıqlıqlarını bəyan ediblər: "Lakin belə bir risk də var ki, görüşlər nəticəsiz olarsa, bu, diplomatik danışıqların pozulmasına, münaqişənin güc yolu ilə həllinin düşünülməsinə gətirib çıxara bilər. Bundan yayınmaq üçün təhlükəsizlik sahəsində irəliləyiş əldə olunmalı, eyni zamanda, siyasi müzakirələr bərpa edilməlidir".

"Azərbaycan və Ermənistan qoşunlarının qarşudurma xəttində insidentlər adi hal olaraq qalır və genişmiqyaslı hərbi əməliyyatların hər an alovlanma riski var". "Yeni Müsavat" xəbər verir ki, bunu "Trend"ə və "Azernews" qəzetinə açıqlamasında ABŞ-ın Kentukki Universitetinin diplomatiya və münaqişələrin nizamlanması üzrə professoru, ATƏT-in Minsk Qrupunun keçmiş amerikalı həmsədri Kerri Kavano deyib.

Ekspertin sözlərinə görə, 2017-ci ildə Avstriya ATƏT-dəki sədrliyi müddətində

də sənəd göstərərək ki, Bakı və İrəvanın 2016-cı ildə Vyana və Sankt-Peterburqda razılaşdırılan etimadın möhkəmləndirilməsi mexanizmlərini işə salsın. "İnsidentlərin araşdırılması mexanizmi əvvəlki kimi mürekkəb olsa da, bundan əvvəl müzakirə olunmuş ATƏT müşahidəçilərinin sayının 6 nəfərdən 13 nəfərədək artırılması mümkündür", - deyib bildirib.

K.Kavano Azərbaycan və Ermənistan prezidentləri və XİN rəhbərləri səviyyəsində dialoqun bərpa olunması faktını müsbət qiymətləndirərək deyib: "Bu, həm də siyasi tənzimləməyə keçid üçün şərait yaradacaq. Bu məsələni bir sənəd vasitəsilə həmişəlik həll etmək mümkün deyil. Məsələyə mərhələli şəkildə yanaşmaq lazımdır. Mərhələli yanaşma münaqişənin qəti tənzimlənməsi və Dağlıq Qarabağın statusu ilə əlaqədar hansı məsələləri dərhal həll etmək mümkün olduğunu və hansı məsələlərin həlli üçün əlavə müzakirələrə ehtiyac olmasını göstərəcək, bunun yollarını müəyyən edəcək".

Beləliklə, 2018-ci ildə Qarabağ mövzusunda keçirilən ilk yüksək səviyyəli görüş əvvəlkilərdən ciddi fərqlənmədi. Zətan, başqa gözləntimiz də yox idi. Aydın ki, tərəflər və həmsədrlər öz mövqeyində qaldıqca "Qarabağ yükü" də yerində qalması olacaq. Ta Azərbaycan Ordusu hərəkətə keçib status-kvonu dəyişməyincə...

MÜSAVAT

Son səhifə

N 14 (6903) 20 yanvar 2018

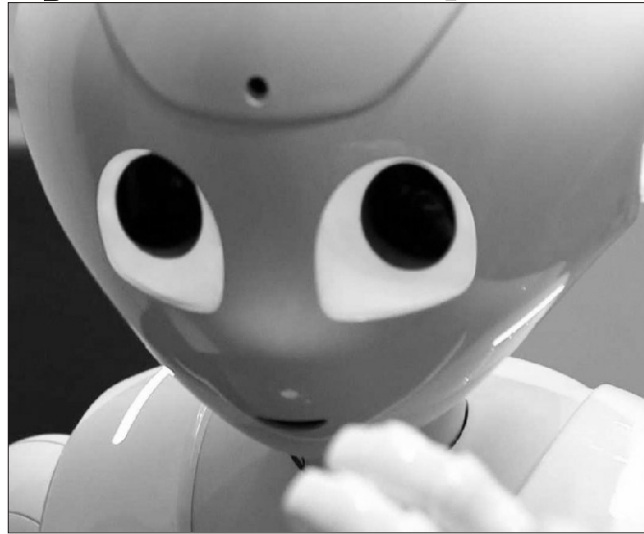

Özündən razı adamları işə götürməyin, çünki...

“Business Insider” jurnalı iş adamlarına işə götürəcəkləri insanları ciddi şəxsiyyət testindən keçirməyi tövsiyə edib. Xüsusən də 3 növ karakterin yaxşı işləyən bir komandada böyük narahatçılıqlara səbəb ola biləcəyi bildirilib. Bu xarakterlərdən birincisi narsistlərdir. Özünə vurğun, çevrəsindəki insanları manipulyasiya edən, daim kompliment gözləyən, səhvlərini qəbul etməyən və “biz” yerinə “mən” sözünü tərcih edən şəxslər iş yerindəki digər yoldaşlarının faydalılıq əmsalını 60 faizə qədər azaldır. Qeyri-sosial şəxslər isə ikinci kateqoriyaya aiddir. Onların da varlığı kölgə kimidir, ancaq deyilənləri yerinə yetirirlər. Yaradıcılıq səviyyəsi aşağı olan, ağızda ki sözü kəlbətinlə çıxardığımız adamlar da komandada işlərin yavaşlamasına səbəb olur. Üçüncü tip arzuolunmaz işçilər isə hədsiz sentimental olanlardır. Onlar ilk başda çox sevimli görünsələr də, komanda çalışmasında daim şikayət edir, qaydalara riayət etmir və buna hər zaman bir səbəb tapır. Bundan başqa, bu tiplər hər zaman pessimist və tez bir zamanda qapını vurub gedə biləcək bir əhvala sahibdirlər.

Uşaqla oynamağı bacaran robot yaradıldı

Disneydə bir şirkət topu tullamağı bacaran robotlar istehsal edib. Bu, uşaqların diqqətindən yayımb özünə vaxt ayırmaqda valideynlərə kömək göstərən androiddir. Söhbət robotqayırma sahəsində yenilikdən gedir. Əlbəttə, hazırda insanı, məsələn, uşaq üçün valideyni tamamilə əvəz edə bilən robotlar var. Lakin məşhur şirkət bu sahədə bir az da irəliləyərək uşaqlarla və yeni-yeni uşaqlarla populyar “topu at” oyununu oynaya bilən android yaradıb.

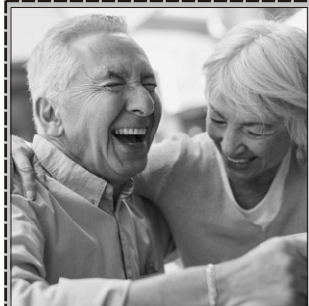
Yeni robot topu sizə atır və siz onu geri tullayanda, robot onu tapıb qeydə alır və tutur. Robot Kinect texnologiyasından istifadə edir və düz ona atılan əşyanın trayektoriyasını izləyir, beləliklə, topu bir əli ilə tuta bilir. Robot to-

pu tutanda öz əlinə baxır. O, çox diqqətli: digər oyunçunun hərəkət istiqamətini izləmək üçün xüsusi qurğusu vardır. Buna görə də o, həmişə üzünü oyundakı tərəfdaşına çevirir.

10 il əvvəlki xatirə yadına düşdü, evi yandırdı

Amerikanın Vaşinqton ştatındakı Yakima şəhərində yaşayan 29 yaşlı Coel Kruz valideynlərinin evində tək olan vaxt bir xatirəsini yada salıb və evi yandırdı. Kişi xatırlayıb ki, 10 il əvvəl qardaşı bu evdə qazı onun üzünə vurub. O, bunu yadına salan kimi evi yandırmaya qərar verib. Polisin iddiasına görə, Kruz içi bitki yağı ilə dolu olan qazanı plitənin üstünə qoyub, qazı maksimal temperatura qədər artırıb və evdən çıxıb. Coel polisə bildirib ki, bu cinayətə onu beynindəki səslər vadar edib. Bundan sonra onu psixoloji sağlamlıq üçün yoxlamaya göndərilib.

Polis nümayəndəsi bildirib ki, Kruz dövlət xəstəxanasına göndərmək istəsələr də, sonuncular onu qəbul etməkdən imtina ediblər. Onlar deyiblər ki, bu şəxs özü və ətrafındakılar üçün təhlükə təşkil edir.

Alimlər xəbərdarlıq edir - təqaüdə çıxmayın!

İngiltərəli alimlər daha bir yeniliyə imza atıblar. Təqaüdüclülər işləməyə davam edən insanlardan daha çox depressiyalara və xəstəliklərə tutulurlar. İngilis alimlərinin araşdırmaları nəticəsində belə qənaətə gəliblər.

Alimlər sübut edib ki, pensiyaya çıxan insanların əqli və fiziki sağlamlığı daha tez pisləşir. Sübut olunub ki, təqaüdüclülərdə klinik depressiyanın inkişafı 40 faiz, fiziki sağlamlıqlarının zəifləməsi isə 60 faiz təşkil edir.

Bundan çıxış yolu olaraq isə alimlər hökuməti pensiya yaşının artırılmasında görür. Onlar düşünürlər ki, bununla da hökumət insanlara daha çox sağlam qalmağa kömək edə bilər.

QOÇ - İxtiyarınızda olan bu təqvimdə ehtiyatlı olmalısınız. Bir məsələdə deyilmişkən, “soyuq su da dodağınızı yandıra bilər”. Bunun üçün ilk növbədə riskli hərəkətlərdən, tələsik qərarlardan uzaq olun.

BUGA - Səhhətinizdəki nasazlığa dözə bilsəniz, bu təqvimin ümumi çalarları ürəyinizə olacaq. Hətta nahar ərəfəsində şəxsi büdcənizdə artım da gözlənilir. Açıq havada çox durmayın.

ƏKİZLƏR - Yalnız maliyyə işlərinizdə müəyyən geriləmə mümkündür. Qalan məsələlərdə isə müsbət məqamlarınız çox olacaq. Qohum-qonşularla, eləcə də həmkarlarınızla mehriban olun.

XƏRÇƏNG - Zodiak işarələri arasında yeni işlərə başlamaq üçün daha çox sizin bəxtiniz gətirə bilər. Nəzərə alın ki, bu gündən etibarən uzun müddət qarşınızda sipər olan qapılar açılacaq.

ŞİR - İmkan daxilində oturaq işlərdən uzaqlaşmalı, səyyar fəaliyyətlə məşğul olmalısınız. Qarşılıqlı münasibətlərdə isə hər şey ürəyinizə olacaq. Vaxt tapıb qohum ziyarətinə də gedin.

QIZ - Dəstəyə ehtiyacınızın olduğunu nəzərə alan ulduzlar bu gün sizə kömək göstərəcək. Öz növbənizdə siz də aktivlik göstərməlisiniz. Saat 14-dən sonra daha cəsarətli addımlar atın.

TƏRƏZİ - Əməkdaşlıq zəminində bəxtiniz gətirə bilər. Çünki ulduzların düzümü istənilən sövdələşmədən xeyir qazanacağınızı bəyan edir. Xüsusən də günün ikinci yarısı sürprizləriniz olacaq.

ƏQRƏB - Müəyyən məziyyətlərinə görə gərgin gündür. Az qala hər tərəfdən sizə maneələr olacaq. Özünüzdə təpər tapıb hər havaya oynamayın. Saat 15-dən sonra vəziyyətiniz sabitləşəcək.

OXATAN - Bir tərəfdən səhhətinizdəki nasazlıq, digər tərəfdənsə işlərinizin ləng inkişafı sizdə çaşqınlıq yarada bilər. Özünüzdə itirməyin. Sövdələşmələrdə risk etməyə dəyməz.

OĞLAQ - Havaların dəyişənliyi sizin üçün o qədər də səmərəli deyil. Bu səbəbdən diqqətli və alicənab olmalısınız. Yeni təkliflər aldığınız təqdirdə imtina etməyə tələsməməlisiniz.

SUTÖKƏN - Artıq bu gündən öz bürcünüz “hakimiyyətə” gəlib. Bu isə hamıdan enerjili və şanslı olacağınıza stimül verəcək. Konkret olaraq bu gün əlaqələrə və qazanca diqqət ayırmalısınız.

BALIQLAR - Qarşınızda duran bu təqvimdə hamıdan şanslı olacağınız gözlənilir. Varlanma ehtimalınız da var. Amma uzaq səfərlərə çıxmaq üçün əlverişli ərəfə deyil. Axşam qonaq getmək olar.

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

Bu ətiri ancaq “yemək” olar

Bolqarıstanda satışa yeni dezodorant çıxarıb. Konfet şəklindəki bu dezodorant bütün pis qoxuları bədəndən apararaq 6 saata qədər gül qoxusu yayır. Maraqlıdır ki, bu dezodorantı bədənə vurmurlar, yeyirlər. Ventsislav Peychevin sahib olduğu Alpi adlı şirniyyat firmasının istehsalı olan “Deo Parfum Candy” konfet şəklindədir və onu yeyən insanın bəzənindəki bütün pis qoxular gedir. Amma qoxunun təsir gücü yeyilən konfetin miqdarına və bədən ağırlığına görə dəyişir. Konfet şəklindəki dezodorant fikri yeni deyil. Yaponiyada daha öncə bazara çıxarılan, amma uğur qazanmayan bir saqqız markası da çeynənildə eyni təsir gücünü yaradırdı.

Səhifəni hazırladı: SELCAN

Təsisçi: Rauf ARİFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYSAN

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

“Yeni Musavat”ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib, “Azərbaycan” nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi

2528-cü məhəllə ev 44/d

Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Elsad MƏMMƏDLİ

Lisenzia N: B 114
SAYI: 5.100